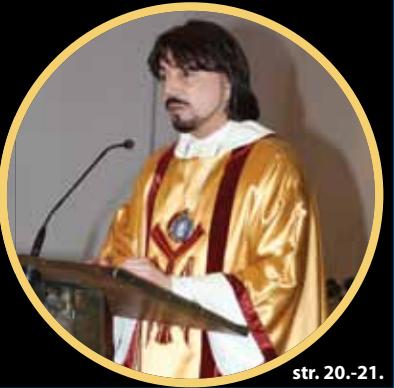

NAKON DVije GODINE KARIZMATIK MEĐU VJERNICIMA U NÜRNBERGU

Hrvati iz cijele Njemačke na trodnevnoj duhovnoj obnovi sa vlč. Zlatkom Sudcem

str. 20.-21.

U OVOM BROJU PIŠU I GOVORE:

Ivica RADOŠ, publicist Gojko BORIĆ; Davor PAVUNA, hrvatski fizičar i izumitelj; hrvatski poduzetnik Ante ZOVKO; Mario PERIĆ, član uprave Commerzbank i mnogi drugi...

IZBORI 2011. DONOSIMO BROJVE TELEFONA SVIH DIPLOMATSKO-KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTAVA

Požurite, ostalo je malo vremena za registraciju

str. 7.

www.autohaus-max-hamburg.de

• PRODAJA, OTKUP I PROCJENA VOZILA
KREDITIRANJE/LEASING I OSIGURANJE VOZILA

EMANUEL BAGARIĆ

str. 34.

**Tenisko čudo
iz Baden-Württemberga**

Dragi čitatelji,

U Hrvatskoj su raspisani izbori za 4. prosinca. Promotivne kampanje političkih stranaka su u tijeku. Mediji su preplavljeni člancima koji govore o izbornim borbama kandidata u izbornim jedinicama u utrci za zastupnike Hrvatskog sabora. I mi u seljenstvu se moramo uključiti, i za predstojeće izbore svih zajedno pripremiti.

Neposredno prije izlaska na biračka mjesta 3. i 4. prosinca potrebno je obaviti prethodnu registraciju u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske na čijem konzularnom području imate prebivalište i boravište najkasnije do subote, 19. studenog. Istodobno vas obavještavam da ćete pregled popisa diplomatsko-konzularnih predstavništava u Austriji, Njemačkoj, Nizozemskoj, Danskoj, Švicarskoj i Švedskoj pronaći na stranicu broj 7. Dragi čitatelji, bitno je da budemo aktivni diljem seljenstva i na biračka mesta u subotu i nedjelju, 3. i 4. prosinca izademo i glasujemo u što većem broju. Želim vam ugodno čitanje 18. broja CroExpress-a.

Marina Stojak

IMPRINT
CroExpress
Isernhagener Str. 6
30161 Hannover
Deutschland
Tel.: +49(0)511/336 46 87
Fax: +49(0)511/353 01 78
Internet: www.cro-express.com

Herausgeber / Chefredakteur:
Marina Stojak (V.i.S.d.P.)
Mobile: +49(0)172/515 23 27
E-Mail: marinastojak@gmail.com

Reportagen:
Gjoko Boric
Zlatko Duzbaba
Stjepan Starcevic
Ružica Tadić Tomaz

Mediadaten:
CroExpress erscheint monatlich
in 10.000 Exemplaren.
Verteilung: Deutschland, Österreich,
Schweiz, Niederlande
GRATIS-AUSGABE

HRVATI PROSLAVILI OKTOBERFEST U BEČU

Na slavlju Oktoberfesta u Beču za jedno sa Austrijancima okrijepili su se,

zaplesali su i zapjevali i Hrvati udruženi u Anno 93, Austrijsko-hrvatsku krovnu udružugu za obrazovanje, kulturu i socijalno na čelu s Pericom Mijićem.

POLIKLINIKA
MED
STOMATOLOGIJA
ESTETSKA KIRURGIJA

Stomatologija
Ambulanta za profilaksu i polivalentnu stomatologiju
Ambulanta za ortodonciju
Ambulanta za oralnu kirurgiju i dentalni implantologiju
Ambulanta za stomatošku protetiku i bolesti čeljustnog zgloba
Ambulanta za estetsku stomatologiju
Ambulanta za dječju stomatologiju

Estetska kirurgija
Ambulanta za estetsku kirurgiju i dentalni implantologiju
Ambulanta za stomatošku protetiku i bolesti čeljustnog zgloba
Ambulanta za dječju stomatologiju

Marina Stojak

Sadržaj CroExpressa je zaštićen autorskim pravima te se smije koristiti samo u individualne i nekomercijalne svrhe uz poštivanje autorskih i vlasničkih prava izdavača te dozvolu redakcije. Linkovi u sadržaju koji vode izvan novine nisu pod nadzorom redakcije te ona nije odgovorna za sadržaj tih stranica niti linkova na njima. Redakcija CroExpressa ulaze napor kako bi informacije u novini bile točne i aktualne, no nije odgovorna ni za kakve direktnе, slučajne, posljedične, indirektnе ili kaznene stete koje su nastale iz pristupa, korištenja ili nemogućnosti korištenja novine ili pak zbog bilo koje greške ili nepotpunosti u njezinu sadržaju. CroExpress poštuje privatnost čitatelja te adresu koju nam se dobrovoljno dostave će se koristiti samo u kontekstu u kojem smo primili kontakt te neće biti davane trećim licima.

studeni 2011.

KOBLENZ

Stigao novi CroExpress

Nedjeljna sv. misa je završena, kao i obično stvaraju se grupice naših ljudi, većinom su iz istog kraja i onda obično počinju razgovori: što ima novo u zavičaju, naravno aktualna tema su izbore u domovini. I onda se nazočnima, naravno onima koji su zainteresirani nudi CroExpress, to obično u Ko-

benzu čini Kruno Šimović, a i dole potpisani. U razgovoru sa onima koji uvijek uzimaju naš list, svi imaju dobro mišljenje, znači da je zanimljiv. CroExpress se može nabaviti u veleposlanstvu i svim konzulatima, a po mome najsigurnije gaje dobiti u našim katoličkim misijama. U listu se može naći lijepih priča o životu naših ljudi a i dopisa iz domovine; posebno su dobra štiva koje potpisuje G. Gojko Borić, poznati publicist. Nije bilo jednostavno pokrenuti jedan ovakav list, stoga moramo zahvaliti glavnoj urednici Marini Stojak, i podržati... podržati... (Jakov Vranković)

Okusi više

Život treba slaviti. Treba ga hraniti i uživati. Dom je dragocjeno mjesto, topli kutak za koji sami pišemo pravila. Zato je Vegeta napravljena upravo po vašoj mjeri kako bi vam uvijek bila pri ruci, a iskustvo kuhanja u krugu obitelji učinila još dražim. Uživajte u malim kulinarским trenucima s Vegetom i podijelite sreću s drugima. Ne zaboravite, ljubav doista ide kroz želudac.

S Vegetom se bolje jede!

www.podravka-vegeta.de

VEGETA
Würzmischung mit Gemüse
Inhalt: 500 g e

PODRAVKA
www.podravka.com

3

DAVOR PAVUNA, HRVATSKI FIZIČAR I IZUMITELJ

Vjera je iznad znanosti

Fizičar Davor Pavuna je jedan od najpoznatijih hrvatskih znanstvenika, a odnedavno je poznat široj javnosti po tome što je postao član tima za energetiku američkog predsjednika Baracka Obama.

S više od 150 znanstvenih radova i nizom projekata izaslih sebe, prof. dr. Pavuna godinama već ulaže puno energije i strasti kako bi Hrvatskoj pomogao da postane zemljom mogućnosti i iskoristi svoju pamet i u domovini i izvan nje. No, država kao da je od toga digla ruke...

– Poražavajuće je i, bez imalo pretjerivanja, skandalozno koliko malo Hrvatska ulaže u svoju znanost i znanstvenike, a bez toga nema napretka. Naši stručnjaci i znanstvenici raštrkani su po cijelom svijetu, gdje vode najzahtjevnejne projekte i institucije, no nitko u domovini nije taj golem potencijal iskoristio za napredak zemlje – rekao je Pavuna za Slobodnu Dalmaciju.

Kroz svoj život prof. dr. Davor Pavuna prošao je različita iskustva, i na kraju shvatio da je kršćanstvo, Katolička Crkva - ono što ga privlači; da je Bog Svevladar, Creator, te najveća Ljubav, a da je najveća čovjekova sreća što ima takvog Oca koji nas beskrajno ljubi i neće dozvoliti da propadnemo. Donosimo na našim stranicama njegovo razmišljanje o životu i spoznaji vjere, te o Hrvatima kao naciji. (ms)

Moja cijela obitelj, posebice s djedove strane, Matasovići, bili su kršćani; i s mamine i tatinе strane... Dakle, bili smo katolička obitelj, no roditelji mi nisu htjeli reći što znači stvarni Isusov nauk, ne zato što nisu bili Isusovi, bili

su, no bojali su se komunista. (nije u životu mrava zgazio!). Kada me mama krstila u Osijeku 1953., tri puta je partijski sekretar tražio obrazloženje, jer je mama bila nastavnica. Roditelji su morali jako paziti; jer djedovi su bili u logorima, tata je proživio križni put

Fizičar Davor Pavuna je jedan od najpoznatijih hrvatskih znanstvenika, a odnedavno je poznat široj javnosti po tome što je postao član tima za energetiku američkog predsjednika Baracka Obama.

tim, ja sam u prvom razdoblju svog života, do 29.-te godine, bio odgajan kao izvanredan matematičar i fizičar, smatrajući da će saznati istinu putem fizike.

Moj mentalni sklop tih godina više je naginjao agnosticizmu. U konačnici sam mislio; dragog Boga ne poznam. S druge strane htio sam saznati Istinu - ali kao istraživač, znanstvenik. I onda se dogodilo... Pao sam pod Božju milost s 30 godina, kad sam napokon upoznao Isusa Krista, Isusa Krista osobno - prvo u Engleskoj, pa na duhovnim vježbama kod p. Zvjezdana Linića i dr. Tomislava Ivančića... Na Jordancovcu dva puta, i na kraju kod brata Rogera u Taize-u u Francuskoj, gdje sam otvorio srce Isusu Kristu, onda je milost i ljubav Božja ušla u moje srce. I od tada svjedočim: Dragi Bog je živ! Ovdje i sada!

Ako vi mislite da je On negdje gore u svemiru - nije istina! Dragi Bog je točno ovđe i sada! Snaga moga svjedočenja nije kroz Bibliju - koju volim, cijenim, poštujem, ona nije kroz teologiju - koju cijenim, poštujem, čak je ne poznam dovoljno. Ona je kroz to što sam znanstvenik, fizičar međunarodno vjerodostojan, čovjek koji je proučio Kreaciju. Kreacija je vjerodostojna i nevjerojatna! Nevjerovatna! A Creator, koji se krije iza toga je beskonačno, beskonačno beskonačan! Mi smo svi - ali stvarno svi, vjernici, svećenici, biskupi, nadbiskupi, Crkva, svaka Crkva - podcijenili Kreatora svega što jest. Bog je nezamislivo veći nego mi... Ponavljam izraz nezamislivo, nedokučivo umom, čak transcedentalno. Niste ni izrazili molitvu - On je osjetio! Jer ne možete biti izvan dragog Boga! Problem je u nama, nikad u Njemu!

Shvatio sam da je Isus Krist najveći univerzalni znanstveni

nik. Kad sam bio u Indiji, kod raznih gurua - među njima Sai Baba i drugi, bio sam u budizmu - sve sam prošao, od Kabale do Moonovaca, do Hare Krišne... Neću govoriti o raznim sektama, nije poanta u tome. Poanta je da sumi oni sami usred Indije rekli 1985.: „Pa zar tebi Isus Krist nije dovoljan. Dozvolio je da ga u Rimskom Carstvu razapnu na križ! A mogao je izbjegći, naravno da je mogao, jer je Božji Sin. Nije! Dozvolio je! Da iskupi naše grehe! A što su naši grehi? Odstupanja od idealne ljubavi... Svi smo mi grešni.

Grijesni smo jer nismo shvatili da je Milost Božja totalna - svuda, svagdje, sveprisutna! Ne može atom biti bez Božje milosti - govorim kao fizičar! Leopold Mandić, svetac (bio sam nedavno u Herceg Novom). Njegovo tijelo, kada je umro, nije se raspalo! To je dokaz da je metafizika iznad fizike. Po fizici bi se tijelo moralno raspadati, no ovo je primjer da Božja Milost daje Znak. Primjer levitiranja sv. Franje u Kaliforniji... Primjera je bezbroj. Tko zna u Hrvatskoj za Therese Neumann iz Bavarske?! Nije niti jela, niti pila, živjela je samo od Euharistije. Nema većeg od Isusa Krista! Nije poanta u tome. Poanta je, to kaže pater Linić: Gdje si ti u odnosu na Isusa Krista? Jer On kuca na srce. Da li si srce otvorio i otvorila? Po sebi sam totalna nula, čujte me dobro! Ja sam nula! Kad ste nula, najmanji ste! Davor Pavuna je nula! Ali dragi Bog je beskonačan... Idući put kad slušate vašeg lokalnog svećenika, idući put kad slušate ili citate Bibliju, nemojte reći da vam sluga Božji, fizičar svjetski dokazan, vaš brat Davor Pavuna nije rekao: Dragi Bog je živ, ovđe među nama! I beskonačno, beskonačno, beskonačno beskonačan! A znate onu matematičku? Nula i beskonačno je

beskonačno. Kad sam Kristov, beskonačan sam. I to je istina o meni. Ne što sam pametan, ne što sam školovan,

ne što sam uspio - ne! Sluga sam Božji! Dane su mi predispozicije, govorim nekoliko jezika, sviram gitaru i znam fiziku kako treba. Ali to je Božja Milost, kao što je milost za svaki atom. Ja ne poznajem teologiju dovoljno, ali znam da je istina što govorim. Jer mi je dragi Bog dao da vidim nevjerojatnost Kreacije. Kad bi znali vi što znate ja, koliko je nevjerojatan Univerzum, klekli bi ovde i sada - ne treba ni oltar! Tu biste kleknuli! I rasplakali biste se što ste živi, jer život je Milost! A ljubav je nadmilost! A zaboravili smo ljubav i zajedništvo! A to je jedina poruka Isusa Krista: Ljubi samoga sebe, ljubi dragoga Boga, ljubi bližnjega svoga!

Prema tome, probudite se!

U uredu se molimo Bogu

Koliko su vjera i znanost danas pomirene? Svi najveći fizičari planetarno - od Newtona do Einsteina, do Bohra, i ako hoćete dozvoliti da stavim i sebe u taj klub - svi mi smo vjernici. U mom uredu u Lausanni, na švicarskom Institutu za tehnologiju, na glašavam, Federalni Institut za tehnologiju, gdje su profesori doslovce imenovani od vlasti u Bernu! Iznad nas je samo dragi Bog! - svaki petak u 12.15 sati u mome uredu, 21 godinu fizičari, matematičari, inženjeri, profesori sastaju se. Molimo se Isusu Kristu! Već 21 godinu! Radosno se šalimo da imamo svoju nano-crkvicu. Moj dekan je Amerikanac i vjernik! Šef fizike - vjernik! Nije važno koje su nacionalnosti! Isusu Kristu se molimo - i Očenaš, i dragi Isuse, pomozi nam. Na Odjelu za fiziku, na Odjelu za fundamentalne znanosti! Molimo za one koji su hipnotizirani u boljevizmu i reducionističkom materijala-

Zaboravili samopoštovanje

Ljubav je najviše stanje svijesti. Ljubi samoga sebe...

Onda ljubi bližnjega svoga. Isusov nauk je vrlo precizan!

To je dovoljno! Zaživimo ljubav Isusovu! Znate, čak metafizičari kažu: ako je Sotona 666 simbolički, Isus Krist je 777. Nema Sotone, kad ste u Kristu! Ja sam fizičar; znam redove veličina, znam kako je koja sila u odnosu na koju silu. Nema veće sile nego Kri-

stove... Ne možemo biti bez Isusa. To mi ne vidimo, to je misterij... To je milost poznavaanja fizike.

Kad sam to shvatio iz fizike - odjednom sam zavatio: uuuu! Bog je govorio istinu! On je još iznad toga, On je još veći, znate. Onda sam shvatio da sam nula. A snaga nule je da je povezana s beskonačnošću... Snaga dolazi kad sam viđao koliko je nevjerojatno precizna i savršena Kreacija.

I kad sam shvatio da je Prauzrok iza toga svega nadnaravno inteligentan. Veće Kreacije nema! Kreacija je savršena. Kad sam to shvatio moja se vjera učvrstila i dala podstrek da svjedočim... Braćo i sestre katolici, ako ste Isusovi, Kristovi, umrite danas u egoizmu!

Zaživite ljubav, zaživite zajedništvo! Služite jedni drugima, volite sami sebe, povjerite se da služite jedni drugima

- jer služeći drugomu, bratu ili sestri, služite dragom Bogu! Shvatilo sam to i kao fizičar. Dragi Bog je živ i ovde, s nama. Na nama je da zaživimo Božje darove - ovđe i sada! Za kraj dodatak - evo naglašavam ovu bitnu poruku za sve nas Hrvate:

Mi Hrvati smo kao nacija zaboravili što je normalno nacionalno samopoštovanje,

te smo ustvari duhovno upali u duboku kružu. Posljedič-

no (u toj kolektivnoj hipnozi i strahu) neprestano sociološki i politički, te finansijski dopuštamo manipulacije raznih središta moći i globalno se osjećamo (većina naroda) ne-slobodni.

Usput, a što možemo biti drugo nego Hrvati i normalno je da prvo u svome biću zaživimo - hrvatstvo.

To nam je svakome majka dala. Čovjek koji ne voli i ne poštuje svoju majku i svoju

domovinu, ne može zaživjeti svoje ljudstvo. A Put, Istina i Život jest Isus Krist, te kad se stvarno nas 90% nominalno Katolika otvorimo i postanemo Kristovi, tada ćemo se osloboditi ovozemaljskih 'Cezara' i u Lijepoj Našoj će provjetati rajske vrte.

A svakome od nas je zadatak da otvorimo srce Isusu jer On nam je rekao: "Volim Te kakav god Ti bio, jer Ja Jesam ... i ... neprestano kucam ...!"

Davor Pavuna (Koprivnica, 15. travnja 1952.)

Osnovnu školu završio je u Osijeku. Maturirao je u V. gimnaziji u Zagrebu 1970. godine. Diplomirao je eksperimentalnu fiziku na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu 1977. godine. Postao je doktor znanosti u Cambridgeu 1982. godine iz područja fizike kondenzirane materije. U francuskom Nacionalnom centru za znanstvena istraživanja (CNRS) u Grenoble boravio je tri godine. Jedno vrijeme istraživao je u Australiji i SAD-u. Od 1986. godine radi u Lausanneu u Švicarskoj kao sveučilišni profesor fizike, kemije kondenzirane materije te mikro i opto elektronike. Objavio je preko 150 znanstvenih radova i udžbenik o supravodljivosti na engleskom jeziku, koji se prevodi i na druge jezike. Održao je stotinjak predavanja na uvaženim svjetskim sveučilištima. Radi na projektu na sinkrotronu u američkoj državi Wisconsin, što je zajednički projekt švicarskih i američkih fondova za znanstvena istraživanja. Predsjednik je svjetskog kongresa o nano-inženjeringu i novim oksidnim tehnologijama u SAD-u. Savjetnik je poduzećima u nekoliko država. Kao savjetnika na području energetike ga je angažirao američki predsjednik Barack Obama.

Jedan je od pokretača Prvog kongresa hrvatskih znanstvenika održanoga u Vukovaru 2005. godina. U povodu 150. obljetnice rođenja Nikole Tesle, dobio je odlikovanje Red Danice hrvatske s likom Nikole Tesle za osobite zasluge u izumiteljstvu, 2006. godine. Američki ministar energetike Steven Chu imenovao ga je recenzentom projekta iz područja energetike. Govori pet jezika. U slobodno vrijeme svira u jazz sastavu 4e Etage. U braču je s Francuskinjom Sylvie, imaju sina Marka i kćer Anu. (wikipedia)

BIRAČI, IZAĐITE NA IZBORE Požurite, ostalo je malo vremena za registraciju

Marina Stojak

Izbori za zastupnike Hrvatskog sabora u Republici Hrvatskoj će se održati 4. prosinca 2011., a državljanji Republike Hrvatske koji žive van granica Hrvatske na biračka mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima RH mogu izaći 3. i 4. prosinca 2011. godine.

Prethodnu registraciju trebaju izvršiti sljedeći birači koji žele biračko pravo ostvariti u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske na dan izbora:

- birači koji nadležnim tijelima Republike Hrvatske nisu prijavili prebivalište na konzularnom području diplomatsko-konzularnog predstavništva

Prethodnu registraciju za glasovanje u diplomatsko-konzularnom predstavništvima Republike Hrvatske ne trebaju izvršiti birači koji su nadležnim tijelima Republike Hrvatske prijavili prebivalište na konzularnom području diplomatsko-konzularnog predstavništva do najkasnije u subotu, 19. studenog 2011. godine obavljati pre-

hodnu registraciju tj. dijeliti obrasce za registraciju i dati odgovore na pitanja građana. Do tog roka birači mogu odustati ili promjeniti prethodnu registraciju.

Prethodnu registraciju trebaju izvršiti sljedeći birači koji žele biračko pravo ostvariti u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske na dan izbora:

- birači koji nadležnim tijelima Republike Hrvatske nisu prijavili prebivalište na konzularnom području diplomatsko-konzularnog predstavništva

a nisu popisani u popis birača.

Prethodnu registraciju za glasovanje u diplomatsko-konzularnom predstavništvima Republike Hrvatske ne trebaju izvršiti birači koji su nadležnim tijelima Republike Hrvatske prijavili prebivalište na konzularnom području diplomatsko-konzularnog predstavništva do najkasnije u subotu, 19. studenog 2011. godine obavljati pre-

hodnu registraciju tj. dijeliti obrasce za registraciju i dati odgovore na pitanja građana. Do tog roka birači mogu odustati ili promjeniti prethodnu registraciju.

Birači bez prebivališta u Republici Hrvatskoj koji će se dan izbora zateći u Republici Hrvatskoj trebaju se prethodno registrirati nadležnom tijelu u Republici Hrvatskoj koje vodi popis birača prema mjestu njihovog boravka u RH, ali tek nakon raspisivanja izbora. Zahtjev za prethodnu registraciju može se podnijeti osobno, poštom, telefonom ili telefonom u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske, gdje se mogu dobiti i ostale informacije u vezi prethodne registracije.

a nisu popisani u popis birača za biračko mjesto u diplomatsko-konzularnom predstavništvu na području prebivališta. Birači se upućuju na provjeru svog mjeseca upisa u popis birača. Popis birača s prebivalištem u Republici Hrvatskoj dostupan je na internetskim stranicama www.uprava.hr , a popis birača bez prebivališta u Republici Hrvatskoj, odnosno oni koji su upisani u popis birača za biračko mjesto u diplomatsko-konzularnom predstavništvu na području prebivališta. Birači se upućuju na provjeru svog mjeseca upisa u popis birača. Popis birača s prebivalištem u Republici Hrvatske, gdje se mogu dobiti i ostale informacije u vezi prethodne registracije.

Donosimo brojeve telefona diplomatsko-konzularnih predstavništava:

REPUBLIKA AUSTRIJA

Beč / Veleposlanstvo Republike Hrvatske / Tel: 0043 1 485 9524
Konzularni odjel Veleposlanstva Republike Hrvatske / Tel: 0043 1 585 19 76
Graz / Konzulat Republike Hrvatske / Tel: 0043 316 33 82 50
Linz / Konzulat Republike Hrvatske / Tel: 0043 732 69 90 100

DANSKA

Kopenhagen / Veleposlanstvo Republike Hrvatske / Tel: 0045 33 91 90 95
Aarhus / GK Republike Hrvatske / Tel: 0045 70 22 88 44

NIZOZEMSKA

Den Haag / Veleposlanstvo Republike Hrvatske / Tel: 0031 70 363 29 42

SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA

Berlin / Veleposlanstvo Republike Hrvatske / Tel: 0049 30 2362 8955
Düsseldorf / GK Republike Hrvatske / Tel: 0049 211 336 8062
Frankfurt / GK Republike Hrvatske / Tel: 0049 69 7071 005
Hamburg / GK Republike Hrvatske / Tel: 0049 40 311 317
München / GK Republike Hrvatske / Tel: 0049 89 9090 1650
Stuttgart / GK Republike Hrvatske / Tel: 0049 711 95 57 135
Mainz / Konzulat Republike Hrvatske / Tel: 0049 6131 218 7481
Dresden / Konzulat Republike Hrvatske / Tel: 0049 351 41 74 66 62

ŠVICARSKA

Bern / Veleposlanstvo Republike Hrvatske / Tel: 0041 31 352 0275
Konz. odjel Veleposlanstva Republike Hrvatske / Tel: 0041 31 352 5080
Zürich / GK Republike Hrvatske / Tel: 0041 44 386 6750

ŠVEDSKA

Stockholm / Veleposlanstvo Republike Hrvatske / Tel: 0046 8 4405 284

Brođani u Berlinu, primjer ljubavi prema domovini i suradnje s Nijemcima

Razgovaramo s gospodom dr. Marijom Dragicom Anderle iz Wiesbadena o njezinoj knjizi „BROĐANI u Berlinu / Kronika aktivnosti jedne hrvatske humanitarnе udruge“. Autor ovog intervjua pozajme se više godina s Marijom Dragicom pa neka ne zbumuje da se tikamo. Knjiga koju smo sa zadovoljstvom pročitali vrlo je dojmljiva glede svoga tekstovnog sadržaja i svojih izvrsnih fotografija i reprodukcija dokumentarnog materijala. Evo našega razgovora dogovorenog na glasovitom Međunarodnom sajmu knjiga u Frankfurtu početkom listopada gdje je knjiga predstavljena u okviru nastupa AMAC-a, Udruge bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta.

Dragice, kakve veze ti imas sa Slavonskim Brodom, gradom koji je u Hrvatskoj poznat po svojim industrijskim pogonima, svome graničnom položaju prema Bosni i Hercegovini i svojim patnjama u Domovinskom ratu?

Ja sam Brođanka. Osnovku sam završila u Podvinju, u Tadijanovićevoj školi – danas je to nova zgrada – a gimnaziju u Brodu. Ravnicu, Sava i vino gorje su moj zavičaj – bili i ostali.

Kako su i zašto Brođani

napuštali svoj voljeni grad i odlazili u tuđinu, u za njih daleki Berlin?

Zna se zašto. Zapad je trebao obični i kvalificiranu radnu snagu, a u Jugoslaviji nije bilo posla, pogotovo za takvu zaradu, kakvu je nudila Njemačka. Ljudi su onda u nadi da će riješiti svoju životnu situaciju krenuli trbuhom za kruhom u tuđi svijet. Odlatak je bio često organiziran – brodski industrijski gigant „Duro Đaković“ i „Slavonija“, drvna industrija slali su ugovorima svoje radnike u srodrne tvrtke u Njemačkoj – varioce, tokare, mehaničare, radnike u pilanama, lakirnicama, pomoćnu snagu. Znamo, kako je to išlo: specijalni vlakovi, masovni smještaji. Zemlja domaćin nije imala programe za integraciju – diskutira ih još danas. To je velik politički i kulturni deficit Zapada. Mnogi naši građani napuštali su domovinu na vlastitu ruku, da bi onda sami tražili posao i organizirali si život. To je bio težak period prilagođivanja na novu sredinu. Njemačka danas javno podseća na 50. obljetnicu potpisivanja ugovora za dolazak gastarabajtera iz Turske. Hrvati su masovno dolazili 60-tih godina. Naravno, da je to bio gubitak za Hrvatsku, jer se radilo i o mnogim školovanim osoba-

Gojko Borić

ma, čije je obrazovanje platila bivša država i koji su, umjesto da grade svoju zemlju, otišli i bili prisiljeni zapošljavati se u profesijama, koje je nudilo tržiste, jer se domovinski certifikati nisu priznavali. Većina BROĐANA u Berlinu danas rade poslove, na koje su priučeni. Neki su osnovali i vlastita poduzeća, koja zapošljavaju mnoge naše ljudje.

Kad je bio osnovan zavičajni klub Brođana u glavnom njemačkom gradu i koja mu je bila svrha?

Aktivnost traje od polovice 80-tih godina, kad su Brođani pod imenom „Zavičajni klub Slavonski Brod“ djelovali unutar berlinske „Hrvatske kulturne, umjetničke zajednice“. Samostalni rad počinje sa osnivačkom skupštinom održanom 7. rujna 1995. godine,

na kojoj klub dobiva današnji naziv „Zavičajni klub BROĐANI Berlin e.V.“ Cilj je, od početka bio: njegova hrvatske kulture i veza prema zavičaju, zajedništvo i prijateljstvo u slobodnom vremenu.

Velika većina hrvatskih tzv. gastarajteri napustila je svoju domovinu u pretpostavci da će ostati samo neko vrijeme u tudini i onda se vratiti u svoj zavičaj. Kad je Brođanima u Berlinu postalo jasno da će mnogi od njih ostati zauvijek vani, odnosno kakve su razlike između generacija koje se okupljaju u svome društvu?

Rat je, naravno, alarmirao narod. BROĐANI su znali, da su istočna Slavonija i njihov grad ugroženi i nije se kući, nije se ostvarila, jer ni na Zapadu novac ne leži na cesti, a novi način života u jednoj jakoj razvijenoj industrijskoj zemlji nije tetošio psihu, nego je pobrkao orientaciju dnevnim pritiscima – udaljenost od obitelji i doma, samota, naporan rad, druga klima, druga hrana. Veliki san i planovi o povratku postajali su sve neizvjesniji i daleko.

U Hrvatskoj pak privredna i politička situacija nisu obećavale ništa bolje, dapače, politički pokret 70-tih godina je jasno najavljuje težnju za promjenama i nesigurna vremena. U klubu BROĐANI se danas okupljaju tri genera-

cije. Neki roditelji zbog djece, ili unučadi odlažu, ili čak još konkretno ne razmišljaju o povratku. Mladež je integrirana i po mjeri svog vremena. Druga generacija je dvojezična. Kod malih je pitanje, koliko će im se približiti hrvatski jezik i kultura.

I onda je buknuo obrambeni Domovinski rat. Brođani u Hrvatskoj bili su jedni od prvih na udarnoj crti velikosrpske soldateske. Kako su berlinski Brođani doživljavali te patnje i što su poduzimali da pomognu svojima u nevolji?

Rat je, naravno, alarmirao narod. BROĐANI su znali, da su istočna Slavonija i njihov grad ugroženi i nije se kući, nije se ostvarila, jer ni na Zapadu novac ne leži na cesti, a novi način života u jednoj jakoj razvijenoj industrijskoj zemlji nije tetošio psihu, nego je pobrkao orientaciju dnevnim pritiscima – udaljenost od obitelji i doma, samota, naporan rad, druga klima, druga hrana. Veliki san i planovi o povratku postajali su sve neizvjesniji i daleko.

Rijeka Sava koja se spominje u hrvatskoj himni dijeli Slavonski od Bosanskoga Broda. S jedne i druge strane rijeke žive uglavnom Hrvati koji su više nego susedi. Postoji li ta bliskost, kovana stoljećima u Domovini, također i u Berlinu?

Rijeka Sava je sad opet granica, ali Posavci su naš narod. Ima ih u Brodu od rata jako mnogo, ali puno njih ne prodaju svoje na drugoj strani Save, jer se žele vratiti, valjda kad se situacija politički sredi. Imaju svoje posebnosti – nošnje, šargija, specijaliteti kuhinje. Mi Slavonci to sve poznajemo. Sad na ovoj zadnjoj fešti u Berlinu domaćica na štandu sa kolačima mi je napravila paketić slatkica, da ponese u Wiesbaden. Pitala me, što da mi spakuje. Izabrala sam i baklavu, jer sam kao gimnazijalka išla nekad sa prijateljicama preko mosta u Bosanski Brod u slastičarnu. Bile smo uvijek sve ljepljive od baklava i od halve. Trenutno je najvažniji prijatelj grad Berlin, koji dva puta godišnje BROĐANIMA daje veliku dvoranu u četvrti Lichtenrade za priredbe. Kroz posjete štandova razvila su se i osobna prijateljstva sa građanima Berlina. To su mjesto za turističku promidžbu, razgovore, upoznavanja i dobri čašici – svi već razlikuju šljivu i kruškovac i intenzivno razgovaraju o Jadranu ili nogometu.

Na koji način kontaktiraju berlinski Brođani sa svojima u rodnom gradu, posebice nakon Domovinskoga rata kad to više nije životno važno?

Pomoći nikad previše ni sad, nakon rata. Veza sa Centrom za socijalnu skrb u Brodu je najvažnija i ostaje konstantna. Mislim da bi suradnju, nakon toliko godina iškustava trebalo institucionalizirati i dugoročno strukturirati. Razlikovati između velikih i malih projekata. Klub bi mogao biti stalni partner za pomoći i sudjelovati u odlukama o potrebama i prioritetima u gradu i regiji. Prijedlog sa limenim oznakama za brodske ulice sa strane BROĐANA još uvijek stoji. Jedan dio je izveden, ostatak treba napraviti. Berlinske priredbe su stalni izvor prihoda i to treba sporazumno i pametno rasporediti.

Berlinski Brođani surađuju i sa svojim njemačkim prijateljima, susjedima i suradnjima, dakako i s tamošnjim gradskim upravama. Kako se to odvija?

U ratu je veza bila intenzivna. Marketinški lanac Kaiser's je npr. bio o svom trošku poslao teretnjak hrane u Brod. Trenutno je najvažniji prijatelj grad Berlin, koji dva puta godišnje BROĐANIMA daje veliku dvoranu u četvrti Lichtenrade za priredbe. Kroz posjete štandova razvila su se i osobna prijateljstva sa građanima Berlina. To su mjesto za turističku promidžbu, razgovore, upoznavanja i dobri čašici – svi već razlikuju šljivu i kruškovac i intenzivno razgovaraju o Jadranu ili nogometu.

Doprdsjednica društva Brođana u Berlinu Elizabe-

ta Kopić dobila je od nje mačke savezne kancelarice Angele Merkel jedno posebno vrijedno odličje kao jedina u skupini od 300 stranca. Zašto ga je dobila i kako je to odjeknulo u njezinom gradu na Savi?

Naša „teta Liza“ je neverovatna: pametna, korektna, istrajna. Dobila je priznanje za svoj četredesetogodišnji rad na integraciji stranaca u Njemačkoj. Ne znam, kako je to odjeknulo u Brodu, ali kroz moju knjigu će se sad o tome cuti – „nek se spominja i pamti,“ (brodski slogan, naslov knjige o slavonskoj baštini od Zvonimira Toldija).

Koja je svrha ove knjige i što bi iz nje mogli naučiti drugi hrvatski klubovi, udruge i društva. Naše je opažanje da se Hrvati uglavnom dobro slažu upravo u svojim malim inozemnim zajednicama, ali da ta suradnja „hramlje“ na razini njemačke države, prema onoj starinskoj: tri Hrvata četiri stranke. Kakvu poruku ostatim Hrvatima u Njemačkoj šalje ova knjiga?

Tri argumenta su mi pri prijemu bila važna: Prvo, klub je, nakon 20 godina rada, želio da si sam napravi bilancu svega što se napravilo; Druge, objavom dokumentacije htjeli smo razbiti priče o zloupotrebi humanitarne pomoći, koje je u ratu izgledalo na pretek. Prijatelji, sponzori, krasna publiku i hrvatska javnost imaju pravo dobiti uvid u rad naše organizacije. Kompletni arhiv kluba predali smo Znanstvenoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Kratki pregledi su u Državnom arhivu u Brodu i u

klubu u Berlinu; Treće, moj osobni interes. Kao dio iseljene Hrvatske zanima me djelovanje naših ljudi u ovoj zemlji. Mi se unosimo na dvije strane. Mi gradimo i ovaj svijet na Zapadu. No, stranci načelno, još uvijek srazmerno malo participiraju u blagodatima ovog društva, jer, kolikogod uključeni u normalan život - Hrvati su općenito dobro integrirani – planiranje života ide u dva smjera: ostati, ili se vratiti.

Moja knjiga je dokumentacija i primjer angažmana jedne male skupine građana, koji nesobično pomažu zato jer vole svoj narod i svoju zemlju.

Koje planove imaju Brođani u Berlinu u dogledno vrijeme kako bi mogli nastaviti svoje dosadašnje plodno djelovanje u tudini, ali i u suradnji sa svojim sugrađanima u Hrvatskoj?

Nakon uspješne 21. priredbe „Slavonijo u srcu te nosim“ 29.10. u Berlinu, u punoj dvorani i uz nazočnost veleposlanika RH dr. Kovača, slijede sjednica članova u klubu, glavni obračun priredbe, plaćanje računa, spremanje dekoracije. Polovinom mjeseca predsjednik putuje na sportski susret u Švedsku, gdje je predviđena prezentacija monografije. Onda je u klubu večer u sjećanje na pjesnika zavičaja Dragutina Tadijanovića, a od konca studenog klub četiri subote drži predbožićne štandove. Novi humanitarni projekti provoditi će se u suradnji s gradskim Poglavarstvom, gradskom knjižnicom i udrugom Žlatni cekin u Brodu. Na proljeće će se opet veseliti Posavina.

- Traže se svirači.

Naš suradnik Gojko Borić s autoricom knjige o Brođanima dr. Dragicom Anderle

Knjiga koju smo sa zadovoljstvom pročitali vrlo je dojmljiva glede svoga tekstovnog sadržaja i svojih izvrsnih fotografija i reprodukcija dokumentarnog materijala. Evo našega razgovora dogovorenog na glasovitom Međunarodnom sajmu knjiga u Frankfurtu početkom listopada gdje je knjiga predstavljena u okviru nastupa AMAC-a, Udruge bivših studenata i prijatelja hrvatskih sveučilišta.

20. OBLJETNICA BITKE ZA VUKOVAR

Heroj Blago Zadro

Ivica Radoš

Dvadeset godina je prošlo od bitke za Vukovar u kojoj je slomljena glavnina snaga agresorske JNA i četnika. Iako je Vukovar pao u ruke neprijatelja, privremeno, danas se može zaključiti da je bitka za Vukovar bila, zapravo, bitka za Hrvatsku. Na dan pada Vukovara, 18. studenog, prisjećamo se poginulih za domovinu; vojnika, civila i zarobljenika. Prisjećamo se i osoba koje su najzaslužnije za obranu grada. Jedan od njih je svakako, i prvi hrvatski general Blago Zadro.

Legendarni zapovjednik obrane Borova Naselja i Trpinjske ceste rođen je 31. ožujka 1944. u srcu Hercegovine, u Donjem Mamićima, u Ledincu. Godine 1954. njegovi roditelji, Mila i Jozo Zadro, odlučili su se preseliti u Vukovar. S djecom su bili podstani na tri godine, živjeli su u jed-

lebitoj itd.

No, na kraju, Blago Zadro se smirio kad je 1967. oženio Katicu Soldo, također podrijetlom Hercegovcu. Godine, 1969., supružnici Zadro su dobili prvog sina, Roberta. U svoju novoizgrađenu kuću u Bosanskoj ulici u Vukovaru

uselili su se 1970. godine.

Blago Zadro je radio u kartonari i potom u valjari u Kombinatu „Borovo“, velikoj tvornici u vrijeme socijalizma. Budući da je Kombinat Borovo dosta radio za vojsku i za izvoz u SSSR, Tito je često posjećivao tvornicu. Svakih put kad bi Tito posjećivao „Borovo“, Blago Zadro je morao van iz tvornice na nekoliko dana, poslali bi ga na godišnji odmor. Potkraj 80-ih godina tvornica Borovo bila je u velikoj krizi pa je Blago Zadro prevodio radnički bunt. Imao je ugled i ljudi su ga voljeli. Međutim, uskoro dolazi do realizacije velikosrpskog programa za stvaranje velike Srbije. Srbi se počinju naoružavati. Stoga se Blago Zadro, nakon osnivanja stranaka, uključio u rad HDZ-a. Osnivao je ogranke HDZ-a

po istočnoj Slavoniji, a predsjednik HDZ-a Borovo Naselje postao je ožujka 1990. Promijenio je ime svoje Mjesne zajednice „Bratstvo i jedinstvo“ u Mjesnu zajednicu „Alojzije Stepinac“.

Kad je bilo jasno da će JNA i Srbija, uz pomoć Srbu u Hrvatskoj, napasti Hrvatsku – Blago Zadro je počeo raditi na organizaciji obrane Borova Naselja odnosno Vukovara. Pokolj nad hrvatskim policajcima u Borovo Selu, 2. svibnja 1991. označio je početak rata u istočnoj Slavoniji. Istoga dana Blago Zadro podiže barikade kako ne bi prošli tenkovi JNA kroz Borovo Naselje.

Kad su četnici i JNA 4. srpnja 1991. izvršili opći napad na Vukovar, pod zapovjedništvom Blage Zadre na Trpinjskoj cesti su uništeni deseci

tenkova JNA. Otad se Trpinjska cesta zove „groblje tenkova“.

„Naše snage na Trpinjskoj cesti su pod Blaginim zapovjedništvom na sebe prihvatile borbu, i po dubini Trpinjske ceste uništile neprijateljske snage“, kaže danas Branko Borković, Mladi Jastreb, jedan od zapovjednika obrane grada.

Zadro je, zanimljivo, za vrijeme bitke za Vukovar sa sobom uvijek nosio dvije bom-

be. Zašto? – Nikad me četnici neće zarobiti, ja im živ nikada neću u ruke – govorio je Zadro.

Poginuo je od neprijateljskog rafala 16. listopada 1991. Pokopan je na tajnoj lokaciji. Zapovjedništvo obrane grada i njegovi suborci te sinovi tajili su danima da je Blago Zadro poginuo, kako neprijatelj ne bi saznao. Njegov sin Robert Zadro, legendarni zapovjednik „Turbo voda“, nakon što je pao Vukovar, s još

četvoricom prijatelja odlučio je da se neće predati. Za nekoliko dana probio se s prijateljima do Nuštra. Robert Zadro je početkom travnja 1992. želio izvršiti očevu želju da se pomogne rođnoj Hercegovini, ako bude napadnuta. Robert Zadro je otiašo pomognut Hercegovini. Poginuo je u bitci za Kupres, 10. travnja 1992. Sa sobom je nosio i očevu fotografiju.

Kad je Hrvatska vojska oslobođila Knin, u ladici rat-

nog zločinca Mile Martića, predsjednika fašističke „srpske krajine“, uz papire, pronađene su i fotografije oca i sina Zadre.

Njihova tijela su poslije identificirana i pokopana, uz sve vojne počasti.

Blago Zadro je, unatoč čijenici ratnih djelovanja, bio snošljiv prema pripadnicima nacionalnih manjina, posebno Srbima. Time se uzdigao kao čovjek i kao zapovjednik. Nije dao da netko maltratira ljudi koji se ne bore. Mnogim Srbima je pomogao i kad je to bilo teško. Postupao je, kaže danas njegov mladi brat Stanko, sukladno krčanskim vrednostima.

Protiv onih koji su se našli u uniformi JNA i četnika je ratovao, a sugrađane koje je rat zadesio u Vukovaru je štitio i pazio na njih. Sudbina je htjela da ti isti ljudi koje je Blago Zadro spasio poslije spase njegova brata u zatočeničkom logoru u Srbiji.

Legendarni zapovjednik obrane Borova Naselja i Trpinjske ceste rođen je 31. ožujka 1944. u srcu Hercegovine, u Donjem Mamićima, u Ledincu.

studenzi 2011.

Nakon velikog pražnjenja Ramskog jezera, obitelj Jozić se našla na ostacima svog nekadašnjeg doma. "Ovdje je nekad bila naša kuća, ovdje smo bili sretni."

Ovdje je nekada bilo naše selo Rama

Mirela Tučić, DL
foto: rama-prozor.info

Rama, iako vrlo pogodna za življenje, oduvijek je bila kraj iz kojeg su se silom prilika morali seliti njezini žitelji. Najprije je veliki val iseljenja Rama doživjeli odmah nakon II. svjetskog rata, međutim, onaj najveći doživjela je izradom akumulacijskog jezera davne 1968. godine.

Plodna Ramska dolina

Mnogi od njih prilikom potpisati svoje nekadašnje domove, izronjene iz ogromne količine od 440 milijuna kubika vode, dobili su proteklih dana. Ta prilika se pružila i novijim generacijama Ramljaka koji ne

ju, Zagreb, okolicu Kutine. Oni koji nisu htjeli otići, povukli su se na rubna područja jezera, u naselja koja danas izgledaju puno drukčije nego u to vrijeme. Međutim, iako je prošlo više od četiri desetljeća, ni danas nisu zaboravili koliko je zapravo potapanje Ramske doline utjecalo na njihove živote.

Plodna Ramska dolina

Mnogi od njih prilikom potpisati svoje nekadašnje domove, izronjene iz ogromne količine od 440 milijuna kubika vode, dobili su proteklih dana. Ta prilika se pružila i novijim generacijama Ramljaka koji ne

poznaju čuvenu plodnu Ramsku dolinu prije "potopa". Naime, kako je zadnje ljeti bilo izuzetno sušno, a i jesen je započela bez imalo oborina, došlo je do velikog pražnjenja Ramskog jezera iz kojeg počelo izranjaju stare građevine, putovi, mlinovi, nadgrobnici i spomenici. Sve to podsjeća kako je potopljeni prostor nekad bio prilično naseljen.

"Tamo oni panjevi su ostaci našeg voćnjaka. Rama je nekada bila poznata kao plodna dolina gdje je dobro uspijevalo voće i žito," kaže nam bračni par Ruža i Ilija Jozić, provodeći nas po blatnim predjelima

Ramske doline, točnije po naselju Luke. Kažu da im svako sjećanje na ta daleka sretna vremena prije potopa često zna izmamiti i pokoju suzu. Nakon potopa Ruža i Ilija su se naselili u Riplcima, često se prisjećajući kako se nekada ovdje živjelo sretno i zadovoljno. Ovaj put sa sobom su posvetili djecu i unuke kako bi im pokazali gdje su njih dvoje živjeli kada su tek stupili u brak.

"Ovo su ostaci naše kuće. Tu smo proveli mnogo lijepih trenutaka. Tada nismo ni slutili da ćemo morati napustiti svoj dom," puna nostalgije za izgubljenim vremenima kaže nam

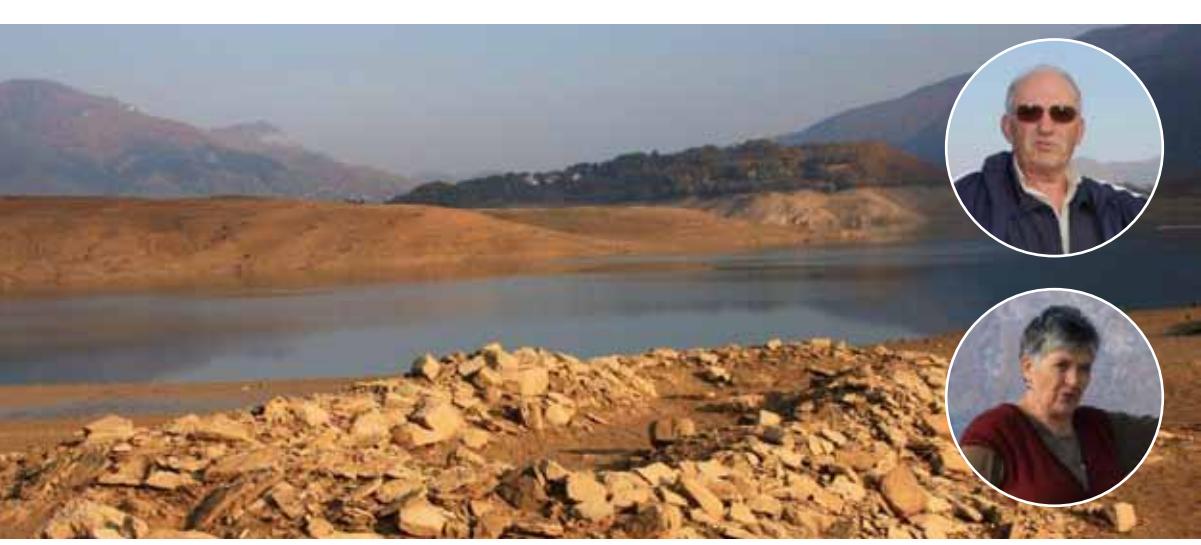
Ruža, pojašnjavajući kako na takvo nešto nisu bili spremni. I ne samo oni nego i skoro 2000 Ramljaka koji su dijelili njihovu sudbinu. Prema riječima obitelji Jozić, izgradnjom akumulacije potopljeno je 15,5 kvadratnih kilometara zemljišta, 1147 raznih objekata i izravno iseljena 283 kućanstva sa 1744 člana. Iseljenički val koji je nastao potapanjem Rame iselio je 752 obitelji s 2939 članova. Samoj obitelji Jozić potopljeno je čak 60 dužuma zemlje te su moralni, kako tvrde, krenuti ispočetka.

Povijesna 2012. godina

Već sljedeće godine plani-

rano je potpuno pražnjenje jezera. Naime, HE Rama je krenula u proces revitalizacije najvažnijih postrojenja vrijedan čak 39 milijuna eura, pa će 2012. godina biti upisana u povijest kao godina kada će iseljeni i domicilni Ramljaci, odnosno njihova djeca i unuci moći vidjeti ostatke svojih nekadašnjih posjeda.

Vraćanje 43 godine unatrag svakako će biti vrlo emotivan događaj za sve Ramljake ma gdje bili, i jedinstvena prilika za povratak u prošlost dok Rama nije završila pod hladnom vodom – umjetnim Ramskim jezerom.

4 x dnevno Frankfurt - Zagreb

4 x dnevno München - Zagreb

svaki dan Frankfurt - Split

3 x tjedno Frankfurt - Dubrovnik

4 x tjedno München - Split

povratni letovi već od 99,62 €*

*Konačna cijena za kupnju na web stranici Croatia Airlinesa za let na liniji München - Split - München.
Broj mesta po navedenoj cijeni na svakom letu je ograničen.

Croatia Airlines
Frankfurt (069) 92 00 520
München (089) 975 92 730

www.croatiaairlines.com

CROATIA AIRLINES
A STAR ALLIANCE MEMBER

MARASKA
Maraska Zadar

Jeste li punoljetni? Uživajte odgovorno.

WEIN-IMPORT DALMACIA

Laubenhof 5, D-45326 Essen, T. +49 (0)20 135 00 48
Lindenstr. 52, D-50674 Köln, T. +49 (0)22 123 85 06
www.dalma.de

TRIVO - IMPORT

Flossenstr. 57, D-13407 Berlin-Reinickendorf
T. +49 (0)30 417 18 551, T. +49 (0)30 417 18 552
F. +49 (0)30 417 20 366, www.trivo-import.de

RADNIK
GRAĐEVINARSTVO
I GRAĐEVINSKA
INDUSTRIJA d.d.

KRALJA TOMISLAVA 45
48260 KRIŽEVCI - KROATIEN

ZWEIGSTELLE DEUTSCHLAND
LANGEMARKSTRASSE 15
46045 OBERHAUSEN

Tel.: 0208/30-23-006
Fax.: 0208/30-23-299
e-mail.: radnik@online.de
Internet: www.radnik.hr

Vorstandsvorsitzender: Dipl. - Ing. Mirko Habijanec
Zweigstellenleiter: Željko Barišić
Steuernummer: 026 219 73 023 FA Kassel
Deutsche Bank AG Oberhausen:
Kto.-Nr.: 463 6791 / BLZ: 365 700 49

Hrvatski umjetnici izlažu u Stuttgartu

Zlatko Duzbaba

U prostorijama Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Stuttgartu otvorena je izložba radova članova hrvatske likovne skupine *Krvava* iz Švicarske. Pozdravni gvorom okupljenima se obratio vice konzul Ivan Sablić. Mirko Bokšić, predsjednik Hrvatske kulturne udruge, prigodnim je riječima pozdravio svoje kolege iz Švicarske dok je umjetnica, gos-

podja Željka Bratolić Melkay, predstavila skupinu te umjetnike koji su izložili svoje rade. Skupinu su 1992. godine osnovali hrvatski umjetnici koji žive u Švicarskoj, a nazivom su se željeli pozvati na hrvatsko porijeklo dobro poznatog odjevnog detalja – kravate.

U dugogodišnjem radu umjetnici su priredili velik broj samostalnih i zajedničkih izložbi te su bili nagradivani za svoj rad i doprinos umjet-

nosti. Članovi ove umjetničke skupine pripadaju različitim pravcima u umjetnosti tako da njihovo stvaralaštvo odlikuje raznolikost tema, stilova i tehnika.

Umjetnici koji izlažu na ovoj izložbi su: Dušanka Jablanović, Zlata Marija König, Iris Smokovina, Željka Bratolić Melkay, Nada Schönenberg Petrak i Sibila Knežević Bartord. Izložba traje do 14. prosinca i ako ste u prilici, svakako ju posjetite.

Iduće okupljanje Posavlјaka na novom Posavskom sijelu početkom prosinca

„Posavsko sijelo“ uz pjesmu, kolo i druženje Posavlјaka i njihovih gostiju održano je u Hamburgu u organizaciji Bosansko-hrvatske folklorne zajednice „Jure Sušić“ koju u više mandata uspješno vodi Pejo Zubak. Zajednica podupire očuvanje kulture, tradicije i običaja Hrvata posavskoga kraja, a svoje običaje članovi zajednice prenose i na mlađe naraštaje.

I ovaj put, pred više stotina posjetitelja poseban je bio nastup izvornog glazbenika Ilike i Marka Begić, a za posjetitelje je organizirana i tombola s vrijednim na-

Ivo Žaba

Zborovi iz cijele Njemačke na 14. smotri crkvenih zborova

Dvanaest zborova djece i mladih iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj nastupilo je na 14. smotri hrvatskih crkvenih zborova u Njemačkoj u crkvi Sv. Hedwige u Ludwigshafenu a. Rh., u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni i HKZ Ludwigshafen a. Rh.

Prije smotre služeno je misno slavlje koje je predvodio dušobrižnik u HKM Nürnberg o. Vitomir Zečević u zajedništvu s delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vče. Ivicom Komadinom, domaćinom fra

Ljubom Sesarom, dušobrižnikom u HKM Frankfurt fra Ivanom Čikarom, dušobrižnikom u HKZ Stuttgart Centar fra Mjom Šabićem te uz asistenciju đakona biskupije Speyer Daniela Ševe.

Tijekom mise pjevanje je predvodio domaći zbor pod vodstvom Alojzija Vešlaga. Prigodnu riječ uputio je i domaći njemački župnik vče. Josef Steiger. Okupljene je uime GK RH iz Frankfurta pozdravio konzul Damir Sabljak kazavši kako su mudrom odlukom Crkve u Hrvata u Njemačkoj uspostavljene katoličke misije čime je iseljenim Hrvatima

pružena važna duhovna potpora.

Skladbe domaćih i stranih autora izveli su zborovi: HKZ Ludwigshafen a. Rh., HKM Wiesbaden, HKM Rüsselsheim, HKM Mannheim, HKZ Esslingen, HKM Mainz, HKZ Pforzheim-Bruchsal, HKM Nürnberg, HKM Main-Taunus/Hochtaunus, HKZ Stuttgart-Zentrum, HKM Frankfurt am Main i HKZ Sindelfingen.

Program je vodila Jadranka Čelik Skugor, voditeljica na Radio Sunshine Live iz Mannheima. (Izvor: croatia-presse.de)

Hvala fra Josipu Klariću, a dobrodošlica fra Nediljku Brečiću

Edi Zelić

Na svečanom misnom slavlju u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Darmstadt od vjernika se nakon pet godina uspješnog djelovanja oprostio fra Josip Klarić, a u službu je uveden novi voditelj HKZ Darmstadt fra Nediljko Brečić.

„Shvaćamo Vašu želju da se vratite u Domovinu premda smo istodobno svjesni da u biskupiji Mainz gubimo vrijednog dušobrižnika. Vama, fra Josipe, želimo dobro zdravljie i dobar povratak u Hrvatsku,

gdje ćete sada preuzeti nove zadatke“, među ostalim kazao je u propovijedi generalni vikar biskupije Mainz prelat Giebelmann.

Fra Josip Klarić u Njemačkoj je s uspjehom djelovao više od trideset godina, a među ostalim bio je i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj. U Darmstadtu se prihvatio nimalo lagalog zadatka pokrivanja velikog područja od Gross-Zimmerna preko Bensheima sve do Wormsa.

U mnogobrojnim publikacijama, između ostalog u „Zajedno vjerovati, vjeru živjeti“, iznio je zanimljive teze na temu vjere i života. S jedne strane, pastoralni, karitativni

i socijalni rad zajednica drugih materinskih jezika, prema fra Josipu je vrlo važan za mjesnu Crkvu. S druge strane, očuvanje materinskog jezika u službi Božjoj i u vjerskoj praksi predstavlja bitan element, kako u ljudskom životu, tako i u narodnoj tradiciji i kulturi.

Pastoralne suradnice s. Anđela Milas i s. Damjana Damjanović pripremili su bogati glazbeni program, u kojem su sudjelovali veliki i mali zbor Hrvatske katoličke zajednice Darmstadt.

Dekan Moche i referenti za strance Krämer prigodnim govorima zahvalili su svome prijatelju fra Josipu na zajedno provedenom vremenu te su uručili prigodne poklone. Isto je učinio i delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vče. Ivica Komadina. Među uzvanicima bio je i generalni konzul Republike Hrvatske u Frankfurtu Josip Špoljarić.

Na samom kraju svete mise, u ime folklorne skupine HKZ Darmstadt, koju je fra Josip nakon svoga dolaska u Darmstadt, ponovno aktivirao i okupio, Laura Martonović je zahvalila župniku i predala mu prigodan dar, baš kao i Petar Kolar, predsjednik župskog vijeća te Lucija Vidaković u ime zbara.

Povratak fra Tomislava u domovinu

Fra Tomislav Dukić, dosadašnji voditelj Hrvatske katoličke misije u Münchenu se nakon osam godina rada i službovanja u Njemačkoj vraća u domovinu. Dužnost novog voditelja Misije je preuzeo fra Boris Čarić. Fra Tomislav Dukić se

od vjernika, pastoralnog osoblja, te članova Misijskog vijeća oprostio u nedjelju, 30. listopada u crkvi St. Garbriela. Misno slavlje je započelo procesijom u kojoj su sudjelovali i fra Boris Čarić, fra Ante Krešo Samardžić, fra Daniel Stipanović, vče. Ivica Komadina, delegat za inozemnu pastvu u Njemačkoj, đakon Mate Kutleša, mlađi folklorišći te članovi Misijskog vijeća. „Dolazak u München je bio veliki izazov za mene. Došao sam na njivu koja

je bila uzorana i neuzorana, obrađena i neobrađena, susretao sam se sa različitim profilima vjernika. Moja želja je bila širiti naše katoličko zajedništvo i tako čuvati nacionalno jedinstvo našeg naroda.

U ovoj zajednici ima Hrvata iz svih krajeva Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Vojvodine i Boke Kotorske. Potrebno je prihvati naše razlike ali ujedno treba i istaknuti činjenicu da mi svi pripadamo jednom narodu i jednoj Crkvi“ – rekao je fra Dukić obraćajući se vjernicima. U ime nadbiskupije München-Freising sv. misi nazočio je ms.gr. Wolfgang Huber.

Za iseljeničku Misiju puno je učinjeno u proteklih osam godina, na što su hrvatski vjernici i dušobrižnici

s ovog područja jako ponosni: postavljanje kipa bl. Alojzija Stepinca, 2005. godine, održane su mnogobrojne svečanosti i susreti mladih, biblijske olimpijade, te brojne smotre folklora... Pri-

godne darove fra Tomislavu su predali Dinko Grgić, predsjednik Misijskog vijeća, članovi folklorne skupine fra Andrija Kačić Miošić, a uime časnih sestara s. Nikolina Bilić. (ms)

RAZGOVOR: ANTE ZOVKO, DIPLOMIRANOG INGENJERA, UGLEDNI HRVATSKI ISELJENIK IZ HEILBRONNA (NJEMAČKA)

Danas su Hrvatskoj, kada je na samom pragu ulaska u Europsku uniju, potrebni hrvatski iseljenici više nego ikada prije

Željka Lešić (Matica)

ugled tako da sam riječju i povjerenjem stvorio ime.

Poznati ste i po mnogo-brojnim donacijama u Hrvatskoj.

Donirao sam za tiskanje nekoliko knjiga istaknutih hrvatskih intelektualaca i znanstvenika, a iznimno sam ponosan što sam imao mogućnost pomoći oko tiskanja knjige o generalu Gotovini. Također sam obnovio ili izgradio nekoliko sakralnih objekata diljem Lijepe naše, kao npr. crkvu u Našicama, Lokvičićima, Berinovcu... Za obranu Hrvatske dao sam oko pola milijuna eura.

Koliko ovakve teme mogu pomoći našim iseljenicima i postoji li nuda u njihov značniji povratak i ulaganje?

Nade uvijek ima, ona posljednja umire. I dok postoji jedan čovjek, treba se nadati i pozitivno razmišljati. Pitanje je samo kako to prenijeti pučanstvu, mladima, da se vrate bez obzira na birokraci-

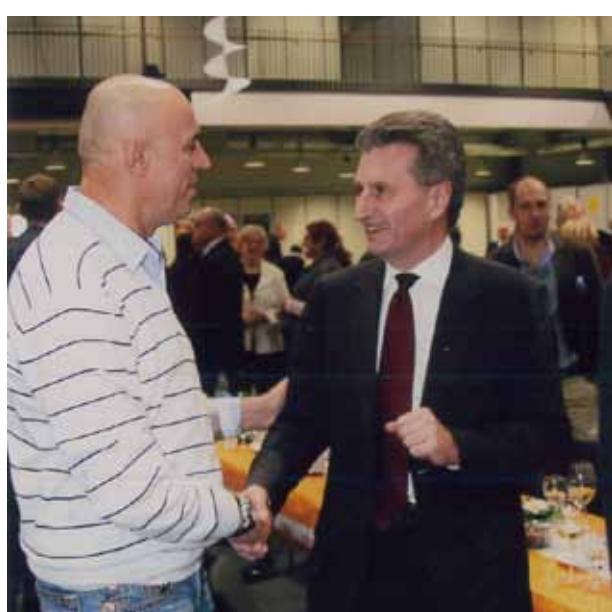
Zbog političkih razloga 1971. godine morao je napustiti rodnu grudu kao i mnogi hrvatski sinovi, kako bi sačuvao život. Otišao je u Njemačku gdje mu je već bio otac, stoga mu je život u tudini bio nešto lakši. Iseljenička priča ovoga velikog domoljuba i donatora bila je preslika mnogih iseljeničkih priča.

ju. Nastojim ljudima objasniti probleme u Hrvatskoj. Mi smo mala zemlja i kod nas je puno manja potreba nego u Njemačkoj ili nekim drugim zemljama. No, što reći o ulaganjima hrvatskih iseljenika u gospodarstvo. Uopće nema sumnje da se Hrvatska uspjela obraniti od srpske agresije, a njezino gospodarstvo nije doživjelo potpuni kolaps za-

povratka hrvatskih iseljenika i njihovih ulaganja u hrvatsko gospodarstvo? Moje osobno mišljenje koje dijele tisuće i tisuće Hrvata Njemačke je da Hrvatska nije iskoristila, nije znala, točnije nije htjela iskoristiti veliki potencijal hrvatskih iseljenika svojim ulaganjem u gospodarstvo. Hrvatske dali golem doprinos. Uzmite samo za primjer ovaj današnji

dan i prezantaciju hrvatskih povratnika. Njihova zajednička ulaganja i kapital njihovih poduzeća iznosi blizu jedne milijarde eura. Importantne grupa ima 300 milijuna eura Cirila Zovka, povratnika iz Kanade, Frapa marina i drugi povezani projekti s njom 250 do 300 milijuna eura vlasnika Franje Pašalića, povratnika iz Njemačke. Mandić grupa je kupila zemljište i izgradila više od 500 kuća u kanadskom stilu. Tu je i gospodin Topić iz Australije. Gospodin Jujnović iz Novog Zelanda kupio je tvrtku koja je imala 50 radnika, a sada ih ima 250. Čuli smo izlaganja mladih stručnjaka koji su rođeni izvan Hrvatske, a koji rade na odgovornim položajima u iseljeništvu i htjeli bi pomoći Hrvatskoj.

Primjeri ovih hrvatskih povratnika i njihova ostvarenja u domovini nameću nam pitanje zašto se nije vratio veći broj hrvatskih iseljenika poput njih ili još bolje pitanje zašto Ured predsjednika RH, kao i resorna vladina ministarstva ne iskoriste

skog društva imaju negativan imidž i protivnike?

Je li to zbog ideološke zaslijepljenosti tog dijela hrvatske javnosti i političkih elita koje još imaju mišljenje da je RH pogubno surađivali s njezinim iseljenicima, u kojem i danas po njihovu mišljenju glavnu riječ imaju pripadnici ekstremne političke emigracije?

Mišljenja sam da osim određenog broja političara u Hrvatskoj, koji predstavljaju protuhrvatsko stajalište, koji hrvatskih iseljenike i dalje doživljavaju kao antidržavne neprijatelje, da su veliki protivnici masovnog povratka hrvatskih iseljenika razni hrvatski tajkuni. Oni su međusobno povezani, izrazito devedesetih godina, te su na lukav i sustavan način one mogućavali povratak hrvatskih iseljenika. S pravom su osjetili opasnost, ugroženost i strah da će u slučaju velikog povrata hrvatskih iseljenika, koji bi sa svojim kapitalom i znanjem, poslovnim vezama u svijetu, u demokratskom ozračju, u najmanju ruku ravno pravno konkurirati i ozbiljno ugroziti njihov monopol. I danas više nego ikada prije u posljednjih deset godina kada se Hrvatska nalazi pred ulaznim vratima europske zajednice, Hrvatskoj su potrebeni njezini iseljenici. Da bi se to ostvarilo treba osmisliti nacionalnu strategiju prema hrvatskim iseljenicima. U

izgradnji te strategije trebaju biti uključeni stručnjaci, ekonomisti, znanstvenici, a iznad svega hrvatski iseljenici iz cijatog svijeta.

Želite li se vratiti u Hrvatsku?

Što se ono kaže, ja sam stvarno Bogu inat učinio, ja se vraćam u Hrvatsku. Za nekoliko godina sigurno se vraćam u jedinu domovinu Hrvatsku. Ovdje želim uživati, a ne raditi. Kamen mi je drag i što sam stariji, sve mi je draži. Najvjerojatnije ću se vratiti na svoj kamen.

Koja bi bila Vaša poruka Hrvatima u svijetu?

Bez obzira na naše iskustvo, bez obzira na sve što se događalo ili događa u Hrvatskoj, ne smjemo gubiti vjeru u domovinu pradjedova koji su možda teže i gore živjeli nego mi danas. Trebali bismo se vratiti u Hrvatsku. Trebamo se vratiti prije dok ne dodu oni drugi i u njih naprave industrijski turizam, dok je nisu rasprodali. Moja najveća briga i želja je da se Hrvatska toliko ne rasprlaže.

ZLATKO SUDAC SE NAKON DUŽEG VREMENA VRATIO U JAVNOST, I U NÜRNBERGU ODRŽAO TRODNEVNO DRUŽENJE S VJERNICIMA

Treba se moliti, pasti na koljena i zavapiti Boga

Zoran Paškov

„Bez obzira na sve što mi se događa ostajem vjeran i poslušan crkvi“

Nakon dužeg izbjivanja, velečasni Zlatko Sudac opet je stigao u Njemačku, među svoje poklonike koji su ga dočekali s oduševljenjem. Nürnberška crkva je tijekom trodnevne duhovne obnove bila ispunjena do posljednjeg mesta. Sudčevi obožavatelji stigli su iz svih krajeva Njemačke, a i iz drugih europskih zemalja u kojima žive Hrvati.

„Velečasni pomozite!“

– Već dvije godine ne dopuštam mi održavanje seminara. Moram vam kazati: teško onima koji ne provode volju

nuti, dom u Betaniji na Krku, gdje je okupljaо sljedbenike i vodio seminare, likvidiran je, a sam velečasni se povukao gotovo u anonimnost, nije ga bilo u javnosti.

Karizmatika i čovjeka koji lječe duše i približava ljude Crkvi i Gospodinu tijekom duhovne obnove u Nürnbergu kao da je zaboljela vlastita duša. Vidjevši ispred sebe, kako je kazao, toliko mnoštvo sretnih ljudi koji kliju Isusu, nije mogao izdržati a da se ne osvrne na svoje rane.

– Već dvije godine ne dopuštam mi održavanje seminara. Moram vam kazati: teško onima koji ne provode volju

Duha Svetoga i ne dopuštaju održavanje ovakvih duhovnih obnova, na kojima se pomaže potrebitima i narušenima. Ne bih se želio naći u njihovoj koži pred Gospodinom.

Bez obzira na sve što mi se događa, čvrsto ostajem vjeran i poslušan Crkvi i ljubljenju Boga. Ovo vam kažem pa makar mi bila zadnja propovijed – energično je izrekao velečasni Sudac, zadobivši buran pljesak brojnih hrvatskih vjernika, koji nisu skrivali svoju radost i oduševljenje što ga konačno vide u svojoj sredini, a mnogi su mu prilazili i na koljenima sa svojim bolima i vapajem: Velečasni, pomozite!

Dok su ga jedni molili za ozdravljenje djeteta koje umire od raka, drugi su neutješni plakali zbog smrti supružnika, treći zbog ubojstva nedužnih, a četvrti, shrvani obiteljskim tragedijama, nisu mogli zaustaviti suze.

Među vjernicima se komentiralo kako je velika i jaka duša i srce Zlatka Sudca kad može tako strpljivo slušati sve ove ljudske patnje. A on je svoju trodnevnu duhovnu obnovu započeo osvrtom na sve one kojima se danas nanoši velika nepravda, one koji su opterećeni i koji su teško bolesni.

– Gospodin je taj koji oslobođa. On lječi i zacjeljuje rane. Često se stvara kriva Božja slika s kojom vas žele opteretiti, jer se Gospodina prikazuje kao onoga koji optužuje i kažnjava – kazivao je Sudac.

– Od prve do zadnje riječi Svetoga pisma nigdje ne vidim Boga koji optužuje, koji daje terete čovjeku na leđa, nego vidim suprotno. Vidim Isusa koji je milosrdan, koji opraća i svjedoči svoje veliko čovjekoljubje. I mene su od mojih prvih dana do danas pokušavali držati u nekom strahu od Boga, i to ljudi koji u svojemu životu Boga

nisu upoznali, pa druge s njime plaše.

Simboli na čelima
Želim da na ovom duhovnom seminaru upoznate Boga koji vas voli. Treba moliti, pasti na koljena, iskreno zavapiti Gospodina, ne skrivati svoje grijehe, živjeti otvorena srca. Morate oprostiti, moliti za svoje oslobođenje, znati oprostiti svome bližnjemu njegove grijehe – upućivao je vjernike vlč. Sudac, posebno se prisjetivši napuštenih i zaboravljenih hrvatskih branitelja koji su prisiljeni dizati ruku na sebe i kojima je pomoć danas potrebitija nego ikada.

Sudac se prisjetio i svojih rana.

– Kada su ispitivali moje rane, onda su stavili i zapažanje kako je moguće da su nastale od moje vlastite psihe, na što sam im kazao: O, kakve bi onda sve rane nastale i obilježja nastala na tijelima svih onih koji su godinama bili psihički uronjeni u razne ideologije. Koji bi simboli izrasli na njihovu čelu – kazao je vlč. Sudac.

– Veliki fenomen Crkve

Goran Rozić je na duhovnu obnovu stigao iz udaljenog Ludwigshafena i nije skratio svoje zadovoljstvo.

– Velečasni Sudac je veliki

fenomen naše Crkve, koji svojom jednostavnocu osvaja ljudе, propovijeda Božju riječ i ozdravlja ih. O tome svjedoče tisuće obraćenih koji su stigli u okrilje Crkve i on ih Crkvi svakodnevno približava ljubavlju. Vraća naše obitelji vjeru otaca, a to što ga zabranjuju još više ga čini svetim, jer i sveci su kroz povijest proživiljivali slične epizode zabranjivanja, omalovanja, da bi na kraju bili uzdignuti, poput našeg kardinala Stepinca.

– Od s ljubavlju nosi svoj križ i rane, i mi za njega molimo – kaže nam Rozić. Više nego oduševljena Sudčevim seminarom bila je i Olgi Biščanić, koja je na obnovu

u Nürnberg stigla iz 200 kilometara udaljenog Frankfurta.

– Ovo je zaista nešto prekrasno za doživjeti. Velečasni Sudac je pun ljubavi, vjere i nade. Ne mogu razumjeti da im onih u Hrvatskoj koji ga već pune dvije godine zabranjuju i ometaju u radu. To je nešvatljivo kada se ima na umu činjenica koliko je vlč. Sudac do sada pomogao potrebitima, mnoge ozdravio i kada je službena medicina od njih digla ruke. I ova duhovna obnova i krcata Crkva najbolje govoriti o potrebi za vjerom i karizmatikom – rekla nam je Olga Biščanić.

– Spojila nas je nesreća koja se dogodila mojoj kćerkici, koja je duže vrijeme bila u komi

i molili smo svi skupa Boga za njezino ozdravljenje. Zahvalni smo velečasnom Sudcu koji nam je prvi sa svojom molitvom priskočio u pomoć, poslao nam krunicu i molio za našu kćerku. Danas je njoj bolje, probudila se iz kome, sretni smo, vjerujemo da će potpuno ozdraviti – kaže optimistično mladi pjevač, koji je došao iz Darmstadt-a pozdraviti poznatog svećenika. (slobodnadalmačija.hr)

HDZ
OGRANAK Stjepan Radić
BERLIN

Izađite na izbore 3. i 4. prosinca,
ispunite svoju građansku dužnost i
glasujte za demokratsku Hrvatsku!

**Vaš cilj
je naš put!**

Za Vas pišemo press obavijesti i članke
izrađujemo web stranice
organiziramo koncerte i eventove
prevodimo njemački-hrvatski
nudimo usluge tiskanja u Hrvatskoj.

Kontaktirajte nas!
Agencija
mediaZZZ
Tel. 06151 / 50 11 224 • Fax 06151 / 50 11 225
info@mediazz.com • www.mediazz.com

ŽELJKO ŠIMIĆ, JEDAN JE OD NAJPOZNATIJIH GUSLAČA U BIH

Profesor matematike Bandića opjeva u narodnom desetercu

Mirela Tučić, DL

ča se Željko svojih početaka sviranja na ovom nekada najpopularnijem narodnom instrumentu.

Gusla od malih nogu

GRUDE – "Gusle moje od javora suva, vas je Hrvat vjećovima čuva", stihovi su koje često na svom repertoaru ima jedan od najpoznatijih guslača iz Hercegovine, pa i šire. Njegovo ime je Željko Šimić. Trenutačno živi u Alagovcima kod Gruda.

O svojim počecima sviranja na guslama Šimić kaže da su ga gusle zainteresirale još od malih nogu, a gusarsku vještinsku je najprije učio od jednog starca koji je jedini na ovim područjima svirao gusle, pa je i tada dvanaestogodišnji Željko zajedno s prijateljem iz znatiželje često dolazio kod njega i slušao ga kako svira. "U želji da ga netko naslijedi, nagovarao nas je da i mi guslamo. Bilo nas je mnogo, a on je na kraju rekao da svi ostave gusle, a samo ja da nastavim. Nije niznao koliki sam ja, jer je bio slijep, ali je valjda osjetio da imam dara. Tako da sam ja bio taj koji je odabran da ga naslijedi, ali nisam imao gusle, pa sam rabio njegove", prisje-

"U to se vrijeme bilo jako teško probiti, trebao si biti dobar guslač da bi snimio ploču u takvoj jednoj diskografskoj kući. Za privatno snimanje nisam imao uvjete, jer se mnogo moralno uložiti. Primjerice, moja plaća tada je bila 70 tisuća dinara, a da snimiš ploču privatno, trebao ti je milijun i pol dinara. A, nisi mogao snimiti manje od tisuću komada", pojašnjava nam Željko pokazujući nam jedan od njegovih

najnovijih CD-ova posvećenih Miljanu Bandiću, zagrebačkom gradačačniku o kojem je Šimić spjevao i ep "Životni put Milana Bandića". Za vrijeme utrke za predsjednika Hrvatske 2010., gdje je god podijeljen ovaj CD, Bandić je, kaže nam Šimić, odnio većinu glasova. Naš nam sugovornik nadalje otkriva da je najviše pjesama izdado za vrijeme zadnjeg rata kada je prateći ratnički opisao sve bojeve kroz koje su prolazili hrvatski vojnici. A njegova prva pjesma iz tog vremena bila je o dolasku na vlast Franje Tuđmana, prvog hrvatskog predsjednika.

Guslačima, ali ne i slušateljima

Uspoređujući današnje guslače s opisima guslača iz bliže i dalje prošlosti mogu se primijetiti novine koje donosi svaka nova generacija. Željko misli da bi se na guslama trebalo svirati samo događaji vezani uz tragedije i ratove. Međutim, vremena se mijenjaju, pa se danas snima svašta.

"Danas se puno toga promjenilo, gusle se više ne slušaju kao prije, mnogi mladi danas ne vole melodiju koju stvaraju gusle, pa ja često znam reći da će gusle izumrijeti, no ne daju mi to govoriti. Ipak, nađe se ponetko tko je zainteresiran za to i od onih mlađih. Tako da će možda još biti poneki guslač, ali ne i slušatelj", kaže Željko. Gusle na kojima Željko trenutačno svira koštaju oko tisuću maraka. One su izrađene specijalno za njega u Sarajevu davne 1985., od javora su i od tog drvenata je, kaže on, najbolje praviti gusle. Na njima je ugraviran Mijat Tomić i kralj Tomislav, prvi hrvatski kralj.

"Moje pjesme imaju po 300 stihova, a pjevaju se do 45 minuta. Sve pjesme uglavnom pišem sam, a inspiraciju pronalazim u prošlosti, u ratovima i tragedijama. Pjesme "Smrt Gojka Šuška" i "Smrt Mate Bobana" nema tko nije slušao. Svijet me zna i prepoznaće i mene i moje stihove tako da ja i nemam baš velike konkurenčije bez obzira što je danas mnogo guslača", kaže ovaj grudski guslač napominjući da danas najčešće gusli za svoju dušu. Ponekad ga Hrvati iseljenici pozovu u Austriju ili Njemačku da im dođe guslati, a on im se svaki put rado odazove.

Zahvaljujući epu "Životni put Milana Bandića", čiji je autor upravo Šimić, Milan Bandić, je i službeno postao legenda.

HODOČAŠĆE HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE IZ HAMBURGA U SVETU ZEMLJU

Obišli mesta na kojima je bio Isus

Miljenko Ružić

Prošla su dva tisućljeća od događaja koji je obilježio početak naše kršćanske ere, na vještenja anđela Gabriela Blaženog Djevici Mariji.

Od tada mnogobrojni vjernici hodočaste u Svetu Zemlju, u mesta i svetišta u kojima je boravio i propovijedao Isus sa svojim učenicima.

Iz Tel Aviva preko Hajfe prema Genezaretskom jezeru i dalje hodočastili su i vjernici Hrvatske katoličke misije Hamburg i Braunschweig sa župnikom p.

je Hamburg i Braunschweig sa župnikom p. Mirkom Jagnjićem i s. Janjom Martinović, od 10. do 17. listopada.

Hajfa leži na obroncima gore Karmel u čijem se podnožju nalazi poznata luka,

Bahajski vrtovi i crkva Št. Marije. U Bahajskim vrtovima se nalazi hram u kojem je sahranjen Bab, Persijanac, značajna ličnost za Bahaje, koji je najavio dolazak proroka Bahaula, i koji je, 1850. u 31. godini pogubljen zbog svojih vjerskih pogleda. Bahajska vjera propovijede.

da jedinstvo Boga i bratstvo među ljudima. U crkvi „Št. Marije“ – Morska zvijezda, koja je podignuta nad špijlom proroka Ilike i Eliše, služila se prva sv. misa.

Nakon vožnje lađom po Genezaretskom jezeru hodočasnici su posjetili Kafarnaum i Tabghu. Za Isusova života, Kafarnaum je bio imućno židovsko naselje. Tu je Isus prvi put susreo svoje učenike Petra, Andriju, Ivana i Matiju, ribare s Genezaretskog jezera. U Kafernaumu se nalazi crkva i spomenik sv.

Petri. U Tabghi se dogodilo čudo umnoženja kruha i riba. Stol na kojemu se dogodilo čudo služi danas kao olтар manje crkve koja datira iz četvrtog stoljeća. Bazilika „Preobraženja“ je sagrađena 1924. godine u rimsko-sirijskom stilu. U središnjem je dijelu fascinantna podni mozaik koji predstavlja Isusovo preobraženje. U bazilici se nalaze kapele u čest Mojsiju i Iliju.

Niti jedna druga gora nema toliki značaj kao Maslinska gora, gdje je Isus proveo svoje posljedne dane

zane čovjekove vrline spomenute u Evandelju po Mateju. Sa 660 m visoke gore Tabor pruža se veličanstven pogled na doline donje Galileje. Bazilika „Preobraženja“

je sagrađena 1924. godine u rimsko-sirijskom stilu. U središnjem je dijelu fascinantna podni mozaik koji predstavlja Isusovo preobraženje. U bazilici se nalaze kapele u čest Mojsiju i Iliju.

Niti jedna druga gora

nema toliki značaj kao Maslinska gora, gdje je Isus proveo svoje posljedne dane

pred ulazak u Jeruzalem. U samom podnožju gore leži Getsemanski vrt. Vrt je dobio ime po maslinama i njihovom ulju: Gat – šamna, što na Aramejskom jeziku znači – preša za masline. U crkvi Pater Noster „Oče naš“

nalaze se pločice sa molitvom Gospodnjom - na više od 60 jezika. Bazilika Agonije, poz-

nata je pod imenom crkva svih naroda.

U Crkvi Marijinog Groba nalazi se kripta Blažene Djevice Marije, odakle je njen tijelo uzneseno na nebo.

Rascjepi među kamenim blokovima Žida plača su puni papirica s molitvama vjernika. Hodočasnici sa sjevera Njemačke su posjetili i „Li-

tostrotos“ – Pločnik, hebrejski Gabata u podzemnoj dvorani samostana Sestara Siona, crkvu sv. Ane i baziliku Rođenja Isusova u Betlehemu. Ova crkva je značajna mnogim zajednicama i podijeljena je među katoličkom, grko-pravoslavnom te armenskom crkvom. Crkva Pohođenja Marijina podignu-

ta je na mjestu Elizabetinog i Zaharijinog doma u Ein Karemu. Hodočasnici su posjetili i „Kupolu nad stijenom“, džamiju „Al Aksa“, utvrde staroga grada, Zlatna vratata, goru Sion, i molili „Viom Dolorosom“ – Kržnom putu. Ovdje su podignute tri različite građevine: okrugla crkva zvana „Anastasis“, veličanstvena bazilika zvana Martirijum, te u prostoru među ove dvije crkve, oltar zvani Golgota – Kalvarija, koji označava mjesto Isusova raspeća. Sveti Grob, najsvetiće mjesto kršćanstva, leži u unutrašnjosti bogato dekorirane rotunde. Grob je pokriven mramornom pločom a zidovi iznad njega su ukrašeni slikama koje prikazuju uskrnuće. Iznad Groba neprekidno svijetle 42 uljane svjetiljke, po 13 od svake kongregacije: Katolika, Grka, Armenaca, te 4 svjetiljke kopte crkve.

SUSRET: MARIO PERIĆ, ČLAN UPRAVE COMMERZBANK

Najbolje odluke donose vjernici

Mate Krajina

Izvor: Glas Koncića

U središtu Stuttgarta, uz glavni trg Schlossplatz nalazi se u prekrasnom zdanju sjedište "Commerzbank" za pokrajinu Baden-Württemberg. To je najjača njemačka banka, s više od dvanaest milijuna privatnih klijenata. Jedan od čelnih ljudi te banke, član uprave je i mladi Hrvat Mario Perić. U njegovoj ingerenciji je golemi kapital, a vodi tim od 40 direktora.

"Rođen sam 4. lipnja 1977. ovde u Stuttgartu od oca Kreše i majke Ljubice koji su u Njemačku došli iz Hercegovine, malog mjesta Tišljajna. Ovdje sam počeo osnovnu i srednju školu, izabirući već s 15 godina stručno pripremanje za bankarsko zanimanje. Započeo sam studij na Ekonomskom fakultetu u Stuttgartu gdje sam bio tri godine, onda godinu u Frankfurtu. Nakon studija nastavio sam sa specijalizacijom za sektor vrijednosnih papira i u 2000. godine postao specijalist za tu vrstu poslovanja i za rad s bogatim klijentima. Toga časa studio sam u dubine bankarstva i postao savjetnik za ulaganja. Posao sam radio predano i odgovorno. To su primijetili klijenti banke, ali i naša uprava. Nitko me nije pitao tko sam, nego su gledali i analizirali moj rad. Nakon pet godina postao sam jedan od najuspješnijih savjetnika. Uprava mi je ponudila daljnja školovanja, a nakon toga mjesto člana uprave "Commerzbank". Riječ je o banci koja broji više od 1.300 filijala po Njemačkoj, s više od dvanaest milijuna privatnih klijenata. Banka je jaka u Zapadnoj i Istočnoj Europi. Zbog privatnih

klijenata je najveća njemačka banka i na strateškoj razini jedna od najvažnijih banaka čitave Europe."

Upitan tko mu je pomogao u usponu, rekao je: "Svatko tko je spreman odgovorno raditi može uspeti. Njemačka je zato u mojim očima izvrstan primjer. Ipak, odredene potekoste postoje. Najteže je kad se zbog mladosti sumnivo gleda na stručnost. Neki jednostavno teško povjeruju da mladi čovjek može biti dostojan tako visokih zadaća. Očekuju iškuse ljude s više od pedeset godina. U mom slučaju rad i znanje bili su jedini kriterij. Nitko me nije pitao tko sam i odakle sam. Ovaj sustav ne podnosi nikavu korupciju i nikakve laži. Zato je tako i uspiješan, a njeguje se već stojećima."

Ponasan sam na hrvatske radnike

Na pitanje koliko mu vjera pomaze u svakodnevnom životu, Perić je nedvosmisleno kazao: "Ne mogu zamisliti život, ali ni posao bez vjere. Svako jutro u svome uredu prije posla izmolin krunicu Božanskog milosrđa i preporučim se Isusu Kristu i Gospu. Uz to, svako jutro čitam odlomak iz Svetoga pisma. Tu crpm savjete i snagu za predstojeći dan kako bih na kršćanski način mogao odgovoriti zahtjevnim zadaćama. Trudim se činiti isto i u vlastitoj obitelji. Zahodno sa suprugom Kristinom (romdom iz Širokog Brijega) i starjom kćerkicom Miom redovito molim. Kristina i njeni obitelj (Musa) me jako podržavaju i bez njene snažne pomoći ne bi uspio. Matea je tek prohodala. Molitva i euharistija, vjera u Krista i nauk Crkve su mi najveća inspiracija. Da nema toga, čini mi se danas, ne bih se mogao

pokrenuti na posao. Često se sjetim i očevih savjeta kad mi je govorio: 'Trudi se da kući i obitelji uviđek donese čiste ruke!' Eto, tako ja gledam na život..."

Na pitanje što radi u hrvatskoj katoličkoj zajednici, posvjedočio je: „Predsjednik sam i župnoga vijeća. Ništa mi nije teško učiniti za zajednicu. I nisam sam. Puno je mlađih ljudi koji se oduševljeno uključuju u sva zbivanja. Ovdje stava novi val mlađih i sposobnih Hrvata. U banci je 15 zaposlenika Hrvata i jednom riječu, ponosan sam na njih. Daroviti su to ljudi, časni i odgovorni. Niće čvrsta generacija dubokih kršćanskih korijena. Životno iskustvo stekli su kroz muke svojih roditelja gastarbajtera i postali jaki karakteri spremni na životnu borbu, na poslovnom i obiteljskom planu. Njeguje se tu onaj ponos, ono dostojanstvo koje samo naši ljudi mogu razumjeti."

„Nedavno sam bio na trodnevnom seminaru bankovnih menadžera gdje je jedina zadaća razmišljati o samome sebi. Ponudili su nam upitnik s deset najvažnijih prioriteta u životu. Ja sam odredio svoje prioritete: na prvom mjestu mi je Bog, pa obitelj te posao. Ostalo je manje važno... No, u svakidašnjici je često drukčije. U tim sam trenucima nesretan. Pritisak je velik, pa čak ni na godišnjem odmoru ne mogu biti slobodan. Tom najvećem problemu sadašnjice pokušavam se suprotstaviti držeći svakodnevnu disciplinu. Na neko vrijeme u danu moram ukinuti i internet da se mogu odmoriti. Moram misliti i na vlastito zdravlje, jer rizici su preveliki. Svestan sam da se svaki uspjeh mora platiti. Ipak, kad osjetim da Bogu nisam potreban na

ovom mjestu ili kad osjetim da u pitanje dolazi moja očišćna uloga u obitelji, spremam sam se povući.“

Evandeoskim štivom tumačim i ekonomiske probleme

Mnogi vjernici misle da je izravanje vjerskih osjećaja na radnom mjestu zapreka, no ne i bankar Perić. „Svjedočenje vjere u svakodnevnom životu, a posebno na poslu, nije nikad mi bila zapreka. Naprotiv, to drugi prihvajuju sa simpatijom. U najužem kabinetu blizu mi je i jedan menadžer baptist. Redovito se molimo, a u blagovaonici se kržamo prije jela. Postalo mi je jasno da su kroz javno svjedočenje vjere kušnje manje. Kad se u jednom velikom i odgovornom pogonu otvoreno pozicioniram kao kršćanin, automatski sam zaštićen od mnogih niskih neugodnosti. Na taj način pokazujem da postoje vrednote i izvan ekonomije. Iskazujem svoju otvorenost i radnici mi dolaze s najpovjerljivijim problemima, jer su svjesni da ih neću gledati kao stroj, nego kao osobu koju Isus ljubi. Otvorenost u stavovima je nužnost, jer ljudi unaprijed znaju s kim imaju posla. Samo se tako stvara ono najbitnije, a to je povjerenje. Kad smo imali finansijsku krizu, mnogi su shvatili da je to u biti bila kriza povjerenja. Zato, vjeru ne tajim.“

Mlada i odgovorna Hrvatska treba Evropi

Mladima u Hrvatskoj poručio je da „upru oči prema Presvetom Trojstvu, neka se otvore milosti Božjoj čineći ono što na što ih Duh Sveti nadahnjuje. Tradicija i običaji koji sputavaju moraju se prevladati“

studeni 2011.

studeni 2011.

© Mikeli

Izlet ministranata, čitača i članova župskog vijeća u Bremen

Na cijelodnevni izlet u Bremen uputili su se čitači, ministri i članovi Pastoralnog vijeća Hrvatske katoličke misije

je Hannover u pratnji župljana, te pod vodstvom p. Anastazija Perice Petrića, voditelja Misije. Izletnici su prošetali gradom,

posjetili i upoznali se s njegovim znamenitostima, a veliki dio vremena i nezaboravne trenutke proveli su u Aquari-

umu-Atlanticumu, uživajući u miru i tišini, i čarima podvodnog biljnog i životinjskog svijeta. Izlet je poklonjen kao

nagrada i znak zahvalnosti za služenje, ustrajnost i požrtvovnost kod oltara i pomoći u mjesi. (Marijan Andić)

HiT 1 / E-tečaj hrvatskoga kao drugog jezika

Hrvatska matica iseljenika, Sveučilište u Zagrebu i Sveučilišni računski centar SRCE organiziraju u prvoj polovici 2012. godine čak dva e-tečaja hrvatskoga jezika za početnu razinu učenja. Tečajevi su namijenjeni osobama koje hrvatski jezik ne znaju ili znaju samo osnove hrvatskoga. Obavijesti: http://www.matis.hr/projekti_opsirnije.php?id=59

ZIMSKI HiT-1: 16. siječnja - 8. travnja 2012.
PROLJETNI HiT-1: 2. travnja - 24. lipnja 2012. (L.K. Šimić)

Održan kartaški turnir u Calwu

Hrvatska kulturna zajednica Calw organizirala je u subotu 15. listopada, već tradicionalno, turnir u popularnoj kartaškoj igri belotu. Zajubljenici u belu nisu žalili prijedene kilometre, pristigli su Hrvati s područja cijelog Baden-Württemberga. Natjecanje se odvijalo u parovima, bilo je dobre igre, zabave i smijeha. U polufinalnim „borbama“ borilo se do zadnjeg stiha, a pobjedu je na kraju odnio bračni par Slatinski osvojivši novčanu nagradu od 200 €. (Marija Barić)

NIZOZEMSKA

Boris Plavčić istračao "Heemstede Loop"

U gradiću Heemstede, 30-ak kilometara udaljenom od Amsterdama, 16. listopada održana je tradicionalna utrka "Heemstede Loop". Među 500-tinjak sudionika finalne utrke na 10 km, bio je Boris Plavčić, bogoslov

iz Rotterdamu. Po sunčanom vremenu Boris je zauzeo izvrsno 23. mjesto s rezultatom 40:24, na oduševljenje navijača koji su ga došli podržati.

Osim sportskog, Borisovo trčanje imalo je i humanitar-

ni karakter. Preko službene stranice Hrvatske katoličke misije „Sv. Nikola Tavelić“ u Nizozemskoj, www.tavelic.nl i društvene mreže Facebook, za svaku minutu koju je Boris istračao ispod 50 minuta, oni koji su odlučili dati

Na prvom mjestu mi je Bog, pa obitelj te posao

„Sretan sam“, kazao je dalje, „što u svemu osjećamo potporu Crkve, naših svećenika koji ovdje djeluju. To je prava sreća i blagoslov za nas iseljenike, jer samo uz Crkvu možemo očuvati vjeru, ali i korijene našega hrvatskogstva. Samo Crkva ima naše povjerenje. U njezinom okružju pokušat ćemo i organiziranje djelovati, posebno pozvajući mlade intelektualce ovdje, u domovini i svuda po svijetu. Treba nam Božji blagoslov, jer bez toga svi klubovi, pa čak i dobre ideje će propasti. Povezanost je nužna i to se ne uči na fakultetu. Najbolje odluke donose vjernici, jer njihova odluka ne može biti uvek samo ekonomski, nego duhovna i humana. Bilo bi lijepo umrežiti intelektualce koji imaju slične odgovornosti, ali još važnije i slične ideale. Svijet sve manje trpi silnike. Traže se ponizni i slobodni ljudi otvoreni Duhu Svetom.“

HAMBURG

Miljenko Ružić

Obilježen Dan sjećanja na žrtve Vukovara i Škabrnje

Dolaskom jeseni naviru vernu Njemačku na čelu sa predsjednikom Božidarom Trčak, obilježen je Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata u Hamburu.

Pred samu 20. obljetnicu pada grada heroja Vukovara, 18. studenog, u organizaciji koordinacije HDZ-a za sje-

vnu Njemačku na čelu sa predsjednikom Božidarom Trčak, obilježen je Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata u Hamburu.

U crkvi sv. Marije održana je svećana sv. misa zadušnica koju je predvodio p. Mirko Jagnjić u zajedništvu sa kapelanom Markom Bijelićem.

Više stotina vjernika odalo je počast žrtvama Vukovara i Škabrnje u Domovinskom ratu molitvom i paljenjem svjeća.

Počast je odalo i izaslansvo diplomatskog predstavništva iz Berlina i Hamburga na čelu sa veleposlanikom dr. Mirom Kovačem i general-

prije 20. godina, te da se ova

kovo nešto ne smije više nikada i nigdje ponoviti. Svečano

misno slavlje je uveličao crkveni zbor "Ave Marija" pod

vodstvom s. Jasne Matić.

Održan je i prigodan pro-

gram na kojem su nastupili

folkloriški HKD Napredak

iz Hamburga. (ms)

Rechtsanwalt - Odvjetnik Advokat Josip Milicevic

Mitglied der Deutsch -
Kroatischen Juristenvereinigung

Berckhusenstraße 19

30625 Hannover

Tel.: 0511 - 56 807 124

Fax: 0511 - 56 807 122

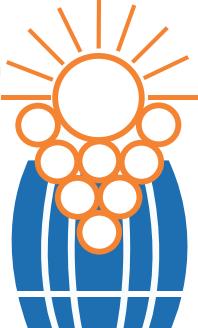
www.kanzlei-milicevic.de
E-Mail: josip@kanzlei-milicevic.de

Wein-Import DABRO

Groß- und Einzelhandelsimporte von Weinen
Spirituosen, Lebensmittel aus Kroatien
Gastronomieservice
Anka und Marko Dabro

Sternstrasse 67
20357 Hamburg
Telefon 040 / 4 39 58 45
Telefax 040 / 4 39 17 06

Rechtsanwalt Tomislav Čosić

Eschersheimer Landstraße 1-3
60322 Frankfurt am Main

Tel.: +49(0)69-27293292

Fax: +49(0)69-27293290

kanzlei@rechtsanwalt-cosic.de
www.rechtsanwalt-cosic.de

VATROSLAV ZRNO

RECHTSANWALT

kanzlei@rechtsanwalt-zrno.de
www.rechtsanwalt-zrno.de

Beethovenplatz 1-3
60325 Frankfurt
tel: 069/36 60 30 26
fax: 069/36 60 30 27

HEBERLING UND KELLER

RECHTSANWÄLTE

Rechtsanwalt Dr. Daniel Knok

-Hrvatsko / Njemačko pravo-

Tel. 0421 - 160 545

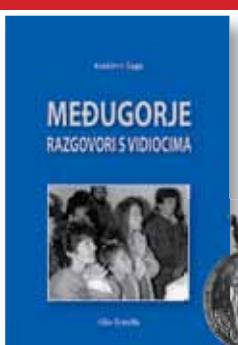
Fax. 0421 - 160 5466

eMail: knok@heberling-keller.de
www.heberling-keller.de

Heberling & Keller

Außer der Schleifmühle 65
28203 Bremen

Prvi put na jednome mjestu, u cijelosti, objavljeni su:

RAZGOVORI S VIDEOCIMA
Ivankom Ivanković-Eliez, Mirjanom Dragičević-Soldo,
Jakovom Ćolom, Marijom Pavlović-Lunetti,
Ivanom Dragičevićem i Vickom Ivanković-Mijatović

u knjizi:

MEĐUGORJE

Svakom kupcu knjige
naknadno darujemo
medaličnu s likom
Kraljice mira!

NARUDŽBE: Glas Koncila • tel.: 01/ 4874 315 • faks: 01/ 4874 319
• e-narudžba: prodaja@glas-koncila.hr • knjizara.glas-koncila.hr

Autor: Krešimir Šego
Izdavač: Glas Koncila
14x20 cm; 256 str.
Uvez: tvrdi
Cijena: 90 kuna

Dr.med. Refmir Tadžić & Co.

Fachärzte für Allgemeinmedizin, Innere, Neuropsychiatrie
Homöopathie, Psychotherapie
Gesundheits- und Ernährungsberatung

Tel. 040 28006333
Fax. 040 28006335
dr.tadzic@t-online.de

Lange Reihe 14
20099 Hamburg
Sprechstunden:
Mo- Fr. 08:00 - 18:00

Feinkost aus Kroatien & dem Balkan GUDELJ MARKET

Öffnungszeiten:

Mo - Fr von 10.00 - 13.00 Uhr und 15.00 - 19.00 Uhr
Sa von 10.00 - 16.00 Uhr durchgehend

Frieda-Duensing-Weg 13
D-30165 Hannover
Wir bieten Gastronomieservice an!

Nastava na hrvatskom jeziku

Kada više nitko nije vjerovao da će uspijeti, Hrvati iz Warendorfa postigli su ono što se smatralo nemogućim: od strane Kreis Warendorf-a dobrena je nastava hrvatskoga jezika za djecu od prvog do sedmog razreda i to pod pokroviteljstvom njemačke države.

Kada se u dijaspori priča o zatvaranju hrvatskih škola, ovaj primjer pokazuje da postoji još uvijek dovoljno roditelja, baka i djedova koji su zainteresirani za šire obrazovanje svojih potomaka.

Ono što nije pošlo za rukom većim hrvatskim zajednicama uspjela je mala zajednica roditelja koja je pokrenula inicijativu za otvaranje hrvatske škole, nakon osobnog angažmana Marije Lomonte i Marcele Köckemann koje su skupile dovoljan broj potpisa i angažirale se kod nadležnih organa.

Otvaranje škole ne bi bilo moguće da učiteljica Möllers nije pokazala zainteresiranost i spremnost prihvatići još dodatnih nastavnih sati.

Na roditeljskom sastanku Möllers je kazala da je za djecu koja su odgojena dvojezično vrlo bitno da i svoj materinski jezik uče kao nastavni predmet. Izuzetnu važnost učenja materinog jezika istakla je i direktorica škole Veronika Hofmeister te naglasila da djeca koja uz njemački jezik uče i svoj materinski jezik imaju veće šanse efektivno učiti i druge strane jezike.

Nastava će se održavati četvrtkom od 14,15 do 16,30 sati u prostorijama Overbergschule u Warendorfu koju će voditi Irena Möllers. Svi zainteresirani roditelji mogu još uvijek prijaviti svoju djecu na broj telefona 0251 / 5119 - 02 (im).

1. DOK BIRAČE NE UPOZNAMO SA SVIM ŠTO JE POTPISSANO U PREPRISTUPNIM PREGOVORIMA RH S EU – ZAUSTAVLJAMO DALJNIJI PROCES ULASKA U EU! O BILO KAKVIM INTEGRACIJAMA ODLUČIVAT ĆE DVOTREĆINSKA VEĆINA PUNOLJEȚNIH HRVATSKIH DRŽAVLJANA!

2. SUKOVE I PODJELE IZ BLIŽE I DALJE POVIJESTI OSTAVLJAMO POVJEŠNIĆARIMA IZNANOSTI, A MI GRADIMO NOVO HRVATSKO ZAJEDNIŠTVO. ZATO JE POTREBNO PROVESTI BEZ ODLAGANJA:

- ILUSTRACIJU I OPĆU DEKOMUNICIJU HRVATSKOG DRUŠTVA;
- ISTRAŽITI, PROCESUIRATI I KAZNITI SVE ZLOČINE SVIH STRANA IZ II. SVJETSKOG RATA, PORAĆA I DOMOVINSKOG RATA
- UKINUTI ABOLICIJU ZLOČINAČKIM AGRESORIMA;
- REVIDIRATI SPORAZUM SA HAŠKIM TRIBUNALOM, ISTRAŽITI SUDJELOVANJE DRŽAVNIH DUŽNOSNIKA U ISTRAGAMA PROTIV HRVATSKIH BRANITELJA, TE NA KONCU ZAHTEVJUĆI ODSLUŽENJE KAZNE VEĆ OSUĐENIH HRVATSKIH BRANITELJA NA PODRUČJU HRVATSKE

3. ODMAH PROGLASITI GOSPODARSKI POJAS!

4. ZAKONSKI ONEMOGUĆITI PLJAČKANJE GRAĐANA OD STRANE SVJETSKIH BANAKA

5. UTEMELJITI JAKU NACIONALNU BANKU ZA POTICAJ MALOG I SREDnjEG PODUZETNIŠTVA!

- pravno osigurati povratak opplačkanog državnog novca koji se nalazi na privatnim računima sadašnjih i bivših policiara
- ponudititi pravno nevaljane pretvorbe, nacionalizirati vitalne hrvatske tvrtke, oduzeti protuzakonito stecenu imovinu i kazniti ratne profite.

6. POTICATI ULAGANJA U OBNOVLJIVE IZVORE ENERGIJE; KVALitetno, Cjevolutno i Trajno rješavanje gospodarenja otpadom

1. OČUVANJE OKOLIŠA!

7. OMOGUĆITI SVIM MLADIMA BESPLATAN UPIS NA PRVU GODINU STUDIJA, OMOGUĆITI SVIMA BESPLATNO KORIŠTENJE INTERNETA, OSLOBODITI POREZA STIPENDIRANJE STUDIJA I POTAKNUTI Povratak hrvatskih stručnjaka iz svijeta u RH!

8. TRAŽITI NOVU MEĐUNARODNU KONFERENCIJU O BIH, NA KOJOJ BI SE HRVATSKA ZAUZELA ZA PUNU I DOSLEDNU JEDNAKOPRavnost HRVATA S OSTALA DVA NARODA U BIH!

9. VRATITI POVJERENJE IZVANDOMOVINSKIH HRVATA:

- (Ponovo) utemeljiti Ministarstvo za izvandomovinske Hrvate
- Konačno izraditi realnu i sprovedivu dugoročnu Strategiju za Hrvate izvan Hrvatske
- Olakšati stjecanje državljanstva svim Hrvatima izvan Hrvatske
- Omogućiti dopisno glasovanje
- Planirati povratak, vodeći računa navlastito o starijim naraštajima Hrvata koji bi se vratili u Domovinu, a nemaju uvjeta za to.

Weinimport Croatia

Groß- und Einzelhandel
Import von Weinen, Spirituosen und Lebensmitteln aus Kroatien
Gastronomieservice

Öffnungszeiten:
Mo.- Fr. 9.00 - 18.30 Uhr
Sa. 9.00 - 15.30 Uhr
Inh.: Matić

Hammerbrookstr. 84
20097 Hamburg
fon/fax: 040 - 236 88 391
mobil: 0173 - 214 53 70
www.weinimport-croatia.de

Daniel Konta
Rechtsanwalt

VILBELER STR. 31
60313 FRANKFURT AM MAIN
TEL.: 069/ 25752720
FAX: 069/ 25753975

EMAIL:
KANZLEI@RECHTSANWALT-KONTA.DE
WWW.RECHTSANWALT-KONTA.DE

PIROVAC, ATRAKTIVNA KuĆA

sa lijepim apartmanima. Još jedan apartman slobadan, na katu desno. Uz apartman na katu pripada i potkrovje, ukupno 5 soba, dvije kupaonice, balkon. Apartmani su potpuno dovršeni, useljivi u listopadu ove godine, upravo se dovršava okoliš. Kuća se nalazi 300 m od plaže, cijena povoljna.

Tel.: 00385-(0)91 383 - 5237
0049-(0) 7433 - 23711
www.pirovac.at

MLADI ODVJETNIČKI TIM
Zajednički odvjetnički ured

Tihomir Volić & Nataša Ružićka

Uredi se nalaze u sljedećim gradovima:

VIROVITICA-Trg bana J. Jelačića 17, tel. 00385-33725030
GAREŠNICA-V. Nazora 15a, tel. 00385-43445005

e-mail: tihomir.volic@bj-t.com.hr
mob. 00385-98785192, fax. 00385-33727030

Pružamo svu potrebnu pravnu pomoć različitim pravnim području na teritoriju čitave Republike Hrvatske
Obratite nam se s povjerenjem !

Gästhof in Derftu

Fam. Ledic

Josef-Jägerhuberstr. 15
82319 Starnberg
Tel.: 08151 12550
www.gasthofderau.de

HOTEL NIKOLA

i odmor vaših snova

Sve informacije kod:
Lenox commerce d.o.o.
HR - 22211 Vodice
Lasan Ante Kabalera 51
tel (agencija, hotel)
+385 (0)22 311 050
telefax (agencija, hotel)
+385 (0)22 311 055
e-mail: info@lenox-vodice.hr
www.lenox-vodice.hr

Novo naselje u samom srcu Vodica!

PRODAJA STANOVA:
Tel. +385 (0)22 440 170
Mob. +385 (0)98 266 140
+385 (0)91 440 1750
minigradnja@si-t-com.hr
abakovic1@gmail.com

INVESTITOR:

MINIGRADNJA d.o.o.
– Naselje Sunčani vrtovi
Put Gaćeleza 7, 22211 Vodice
Tel. +385 (0)22 440 170
Fax. +385(0)22 440 175

NÜRNBERG

KŠD HAJDUK ORGANIZIRAO JE „BILU NOĆ“ I PROSLAVIO 35. ROĐENDAN

Veliko slavlje nürnbergskih Hrvata

Dinko Rogošić

Na svečan način, kako to i dolikuje hrvatskim klubovima u iseljeništvu je Kulturno športsko društvo Hajduk na „Biloj noći“ proslavilo 35. obljetnicu svog uspješnog rada. Svojim radom i dugogodišnjim primjernim djelovanjem NK Hajduk je mnogima izvan granica Hrvatske bio uzor, primjer istrajnosti i upornosti. „Bilu“ boju i danas s ponosom nose nove generacije igrača. Mlado i staro došlo je u „Ludwigall“ feštati, a Alen Nižetić i njegov bend „Espresso“ napravili su nezaboravan ugodač koji će se dugo pamtit. Na druženju se okupilo više od četiri stotine posjetitelja prijatelja, članova i simpatizera, kao i Hrvata koji su u Nürnberg pristigli iz svih krajeva naše domovine. Te su većer bili zaboravljeni svjetski propusti učinjeni proteklih godina, no mladi koji dolaze vraćaju nadu i želju da će ubuduće biti još ljepše i bolje. NK Hajduk trenutno u svojim redovima ima više od sto dječaka koji brane boje različitih uzrasta mladeži i to s velikim uspjehom, tako da za budućnost Društva uistinu ne treba strahovati.

Ruke ćemo za bile dići, ko jedno srce za Hajduk ćemo biti... Bili su bili vrhovi planina, bila je košulja hajdučkoga sina... Nadalina, Ništa kontra Splita, Marjane Marjane... Hvalile se Kaštelanke... zapjevali su jednoglasno nürnbergski Hrvati uz pratnju Alena Nižetića, koji je svojim pjesmama o Dalmaciji, moru i Hajduku podigao sve na noge.

- Ogovaću se još dugo sjećati -kazao je Marijan Alić iz Policičnika kod Zadra, Hajdukova legenda.

Unatoč skromnih jesenskih rezultata prve ekipe Hajduka iz Nürnberg, ipak je više stotina Hrvata, među kojima i uzvanici iz kulturnog, sportskog, političkog i crvenog života na „Biloj noći“ uz Alena Nižetića i glazbeni sastav „Espresso“ zapjevala: Ruke ćemo za bile dići, ko jedno srce za Hajduk ćemo biti... i nastavili:Bili su bili vrhovi planina, bila je košulja hajdučkoga sina...Bila je to fešta nad feštama koja će se u predstolnici sjeverne Bavarske dugo pamtit.

EMANUEL BAGARIĆ prvi teniski reket U10 Baden-Württemberga

Emanuel Bagarić iz Laupheim ima tek 10 godina, a već je pravi mali teniski talent. Na turniru 155 djece i mlađih Schenk- & Schmid Cup 2011. u Schwendiju izborio je 1. mjesto za U 10 Midcourt dječaka. U ovako velikoj konkurenциji i dvobojima Manuel je bio najbolji za svoj uzrast i dob koje crpi iz svog malog ali bogatog teniskog iskustva. Manuel je nastupao po manjim turnirima i većim kao napr. prošle godine u Francuskoj gdje je zastupao U9 za cijelu Njemačku i na tim turnirima dobio pregršt medalja, pehara i priznanja. Ljubav za tenis kod Emanuelu počela je od vrtićke dobi kad ga je prijatelj iz vrtića pozvao i želio da on podes s njim na tenis, a kako Manuel nije poznavao tenis nije mu se išlo. Prijatelj ga je nagovorio i dao mu svoj teniski reket. Poslije ovog prvog sata i susreta sa tenisom, Manuel je bio fasciniran pa je želio svaki dan ići na tenis. Godinu dana je trenirao u Laupheimu ali mu je bilo premalo treninga i uvjeta za djecu pa je prešao u Schwendi gdje imaju više razumjevanja i prilika za napredovanje. U Schwendiju živi i igra dječiji tenis koji ga je doveo do prvog mjesta i mnogobrojnih turnira i dobrih rezultata. Manuelov trenig sastoji se od mnogo koordinacija i igre tenisa. Jako je sretan kad ide na trenig a to je tijedno 3-4 puta i ne ostaje se samo jedan sat nego po tri sata. Njegov trener Josef Lerch je prezadovoljan rezultatima tenisa koje je pružio Manuel u ovom kratkom vremenu. Ne samo da je trener zadovoljan nego su i roditelji, Mara i Ivanko, pobjednici iz Jajca, BiH i sestra Natalie prezadovoljni ovim teniskim rezultatima kao i odličnom uspjehu u školi jer Manuel je veselo i vrijedno dijete. Teniskom talentu Manuela želimo puno uspjeha te da što više ljudi prepozna i pozdravi njegov iznimski teniski talent i trud. (dr.sc. fra Ivan Leutar)

Emanuel Bagarić iz Laupheim ima tek 10 godina, a već je pravi mali teniski talent. Na turniru 155 djece i mlađih Schenk- & Schmid Cup 2011. u Schwendiju izborio je 1. mjesto za U 10 Midcourt dječaka. U ovako velikoj konkurenциji i dvobojima Manuel je bio najbolji za svoj uzrast i dob koje crpi iz svog malog ali bogatog teniskog iskustva.

Dan zahvalnosti za plodove zemlje obilježen u Sindelfingenu

Svake godine u mjesecu listopadu obilježavamo Dane zahvalnosti Bogu na darovima zemlje koje nam je podario: pšenici, zemljji, kruhu, voću, cvijeću, povrću. To je zahvala i svim onim ljudima, težacima koji uz puno truda i muke, znoja i žuljevitih ruku obradjuju zemlju da bi ona urodila, a mi bismo u toj karici života imali što za blagovati.

Tako je i ove godine u Sindelfingenu, u crkvi Presvetoga Trojstva za vrijeme euharistijskog slavlja koje je predvodio voditelj misije fra Ivica Erceg, prigodnim programom obilježen i Dan zahvalnosti za plodove zemlje i rada ljudskih ruku. U prikazanim darovima djeca su svečano prinijela pšenicu, kruh, voće i povrće. Odrasli su u narodnim nošnjama prinos darova popratili recitacijama. Nakon svete pričesti izveden je recital o kruhu, a kako bi sve bilo još svećanje i uhu ugodnije, djeca, mlađi, odrasli, ali i cijela zajednica pjesmom su dali hvalu i slavu Bogu. (Marija Barać)

NAJAVA

Predavanje Ivana Ugrina, novinara i publicista u Stuttgartu

Ivan Ugrin, novinar i publicist, dugogodišnji urednik u Slobodnoj Dalmaciji, održat će u subotu 26. studenoga u 19 sati, u prostorijama Hrvatske katoličke zajednice Stuttgart Zentrum, Heusteigstr. 18., 70182 Stuttgart, predavanje na temu: "Mediji – nositelji ili stvaratelji istine?"

Poznati splitski novinar izražava nadu da će objektivno i istinito novinarstvo opet biti poželjno i uvažavano, a da će svoje mjesto u medijskom svijetu naći i dobre vijesti, da ne slušamo, ne gledamo i ne čitamo samo ono što nas čini nesretnijima, bez obzira koliko je neutraživa naša znatiželja za senzacijama.

Za Ugrina će u predgovoru njegove nove knjige "Gori-doli...", velečasni Zlatko Sudac napisati da je na svoj osebujan i novinarski način krenuo u potragu za razumijevanjem napetosti između duha i svijeta, pojedinca i društva, odgovornosti i pasivnosti, domoljublja i koristoljublja. Ponuđenom novinarskom svremenosti, Ivan Ugrin hrabro dottiće neka od izazovnih pitanja s kojima danas živimo, itekako svjestan da je upravo pasivnost boljka koju nam valja razotkrivati, zaključuje Sudac.

Ugrinovu knjigu "Gori-doli...", u nakladi Hrvatskog časničkog zbora građa Splita, zainteresirani će moći nabaviti za vrijeme predavanja, te sutradan, nakon nedjeljnih misa u Hrvatskoj katoličkoj zajednici Stuttgart Zentrum.

KOORDINACIJA HDZ-a SREDNJA NJEMAČKA (Hessen, Saarland i Rheinland-Pfalz)

Najmanje što možemo učiniti
za Hrvatsku je izaći na izbore i
glasovati!

Pozivamo Vas, Vaše obitelji, prijatelje,
znance i sve one kojima je u duši
Hrvatska, da izvrše prethodnu
registraciju u svojim izbornim
jedinicama i glasuju za kandidate naše
stranke.

Vaš izostanak s izbora 2011.
glas je za druge!

Maraska Zadar

Jeste li punoljetni? Uživajte odgovorno.

WEIN-IMPORT DALMACIJA
Laubenhoferstr. 5, D-45326 Essen, T. +49 (0)20 135 00 48
Lindenstr. 52, D-50674 Köln, T. +49 (0)22 123 85 06
www.dalma.de

TRIVO - IMPORT
Fleckenstr. 57, D-13407 Berlin-Reinickendorf
T. +49 (0)30 417 18 551, T. +49 (0)30 417 18 552
F. +49 (0)30 417 20 366, www.trivo-import.de

LUCA I MIJO VUKAJLIĆ PROSLAVILI ZLATNI PIR

Pola stoljeća života u ljubavi i slozi

Jakov Vranković

U crkvi Sv.Franje u Koblenzu su oči svih župljana bile uprte u Lucu i Miju Vukajlić koji su proslavili svoj zlatni pir, 50. godinu zajedničkog života u ljubavi i zadovoljstvu.

- Lucija i Mijo, danas obnavljaju zavjet koji su pred Bogom i Crkvom izrekli prije 50. godina, zavjet da će živjeti u dobru i zlu, i biti vjerni jedno drugom. Mladi neka vam svima ovo bude primjer, što znači brak i živjeti u vjernosti. Dragi moji, želim vam da proslavite i dijamantni pir - rekao je župnik Stjepan Zadračev i čestito supružnicima.

Mijo je rođen 1937. u selu Ciglenik blizu Slavonskog Broda, a Luca rođena Galović 1936. u selu Zagradu, općina Pleternica. Sudobosno JA izrekli su 1961. godine i ostali si vjerni svih 50. godina. Njihova

životna priča je ista ili slična iseljeničkim pričama iz prošlih vremena kada su mnogi Hrvati teška srca napuštali svoja ognjišta, i pošli u svijet, trbuhom za kruhom. Mijo je u Njemačku došao 1968., 1971. došla je Luca, a sin Darko pridružio se roditeljima u Bad Honningenu, 1974. godine. I u tudem svijetu ostali su vjerni Crkvi, redovito pohodili nedjeljne misne u Neuwiedu i uvijek bili pri ruci kad netko traži pomoć.

- Samo da dode ta mirovina, govorili su, odo ja domu sviome. No, ostali su, ne samo oni, i mnogi drugi. Misija im je postala drugi dom. Misno slavlje su svirkom i pjesmom uveličali popularni misijski tamburaši. Predsjednica Pastoralnog vijeća Dijana Vranješ je oboma uime Misije uručila prigodan dar. Sljedilo je čestitanje rodjivar i brojnih župljana.v

Dostavljamo parkete i masivne stolove izrađene iz izvornog slavonskog hrasta i drugih vrsta drva hrvatskih šuma direktno na vašu kućnu adresu.

STOL HRAST

KONTAKT:
B. Banovic
Email: bbanovic@web.de
Mobil: 0049 (0) 177-58 68 530
www.dasholz.com

PARKET

KRO-TRAUBE WEINIMPORT

JOSEPH-MARIA-LUTZSTR.6
D-85276 PFAFFENHOFEN
a.d.ILM
Fon: 49 8441 8591088
Fax: 49 8441 8591080
e-mail: info@kro-traube.de

Obratite nam se s povjerenjem:

PRIJEVODI - SAVJETOVANJE

Ružica Tadić Tomaz
Königstr. 71/3, 90402 Nürnberg
Tel.: +49 (0) 911-932 58 23
Fax: +49 (0) 911-932 58 24
Mob.: +49 (0) 176-704 58 493
kontakt@infohilfe-plus.de
www.infohilfe-plus.de

Ante Lerota Internationale Bestattung/Transport
Međunarodni prijevoz umrlih

ALBT

Ante Lerota

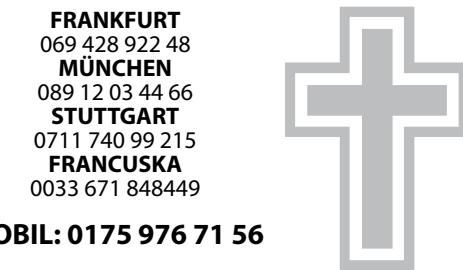
Theodor-Storm-Str. 15
71642 Ludwigsburg
Tel.: 071 41 / 92 62 79
Mobil: 0151/11 65 92 13
www.albt.de

brzo kvalitetno povoljne cijene 24 sata

POGREBNO PAVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN,
ZA KOMPLETNE POGREBNE USLUGE (0-24h)

MOBIL: 0175 976 71 56

BESTATTUNGEN KRIŽANIĆ

Od 1899. u Wuppertalu -24 sata na usluzi

Više od 50. godina iskustva kod prijevoza pokojnika autom ili avionom za države bivše Jugoslavije, i za sve ostale države. Nudimo sljedeće usluge: sređujemo kompletne papire za prijevoz pokojnika, pomažemo kod sređivanja mirovine, socijalnih i drugih osiguranja...

Kod smrtnog slučaja u kući, staračkom domu, vršimo prijevoz u vlastitu klimatiziranu mirtvačnicu. Obavljamo pogrebe usluge diljem Njemačke.

KONTAKT:

Lettow-Vorbeck-Straße 43
42329 Wuppertal
e-mail: info@bestattungen-krizanic.de
www.bestattungen-krizanic.de
Mobil: 0162 - 70 288 14
Tel.: 0202 - 73 05 40

POGREBNO PODUZEĆE MÜNCHEN

089 / 48 00 47 65
0173 / 566 43 10
www.bukal.de

Najbolje mjesto za oglašavanje

CroExpre
MEĐUNARODNO POGREBNO PODUZEĆE

KONTAKT:
IERNHAGENER STR. 6
30161 HANNOVER
TEL +49 (0) 511 - 336 46 87
FAX +49 (0) 511 - 353 01 78
MARINASTOJAK@GMAIL.COM
MOBIL: +49 (0) 172 - 515 23 27

MITGLIED IM DEUTSCHEN BESTATTERVERBAND
Team mit fachgeprüften Bestatter und Bestattermeister
30 Jahre Erfahrung in Deutschland

Bestattungen Šarić

Internationale Überführungen und Bestattungen
Mitglied im Bestatterverband

Svicarska (Zürich):

Tel.: +41 (0) 76 4 52 29 21

Austrija (Wien):

Tel.: +43 (0) 6 64 58 91 436

Hrvatska

Concordia Zagreb

Tel.: +385 (0) 1 286 45 78

Mobil: +385(0) 98 23 37 32

Trogir

Tel.: +385 (0) 21 88 71 77

Mobil: +385 (0) 98 23 37 32

Kontakt 24 h
0172-73 73 412

KOMPLETNE POGREBNE USLUGE NA PODRUČJU CIJELE EUROPE
NUDIMO: PRIJEVOZ PUTNIKA I OŽALOŠĆENE RODBINE, TAXI,
PRIJEVOZ BOLESNIKA, IZNAMJLJIVANJE VOZILA

Njemačka (Reutlingen)

Stolzestrasse 15,

D-72762 Reutlingen

Tel.: 07121-32 02 62

Fax: 07121-33 78 89

Mobil: 0172-73 73 412

Stuttgart

Tel.: 0711-48 90 73 01

Frankfurt

Tel.: 069-40 56 26 62

München

Tel.: 089-62 14 69 40

Berlin

Tel.: 030-45 02 00 88

ILJA ŠARIĆ BESTATTUNGEN – SIGURNO – BRZO – POVOLJNO

www.bestattungen-saric.de • saric@bestattungen-saric.de

POGREBNO (0-24h) ASANOVIĆ

BESPLATNO SREĐIVANJE PAPIRA ZA 1 DAN.

Posjedujemo kompletну opremu.
Prijevoz pokojnika autom ili avionom, brzo i povoljno.

DÜSSELDORF 0211 545 84 998
BERLIN 0306 27 29 867
NÜRNBERG 0911 43 00 688
NIZOZEMSKA 0031 62 36 28 951
www.asanovic.de

AUSTRIJA

ODRŽANO PRVO "JESENSKO PRELO" U VILLACHU

Nisu zaboravili svoje korijene

Gorana Gavran

Djeca i mladi su na prvom "Jesenskom prelu" koje se sredinom listopada održalo u Villachu u Austriji izveli individualne koreografije tradicionalnih domaćih kola i zasvirali na violinu i šargi-

ji. Izvorna kola, glazbu i stare tradicionalne običaje koje su naši djedovi i pradjedovi nekada davno prenosili sa generacije na generaciju prezentirale su skupine kulturnog umjetničkog društva iz Villacha, Klagenfurta i Uso- re. Jesensko prelo u Villachu

organiziralo je Hrvatsko kulturno umjetničko društvo "Naši Običaji" na čelu s predsjednikom Žarkom Gavranom.

– Dok vježbamo, pokušavamo kombinirati tradicionalne plesne pokrete sa elementima modernog plesa.

Uvjek nam je draga kad možemo otplesati izvorno kolo uz modernu muziku.

Nadam se da ćemo moći naše običaje prezentirati po čitavoj Europi – rekla je Ines Gavran, odgovorna za koreografiju HKUD-a. Prelo je posjetila i Gerda Sandrie-

ser, zamjenica gradonačelnika grada Villacha, Helmuta Manzenreitner, te ponudila suradnju.

U kreativnom radu s djecom svoj doprinos su dali i roditelji, Nada Pavić, tajnica Društva i mnogi članovi predsjedništva.

ŠVICARSKA

Posavlјaci još jednom pokazali kako se u tudini čuva tradicija

Bosansku Posavinu u punom sjaju su bogatim kulturno-zabavnim sadržajem predstavili domaćini, članovi HKUD-a „Posavina“ Zürich-Baden širokim spektrom prelijepih narodnih nošnji, razigranom mladosti, posavskim kolom duž cijele dvorane, dobrom izvornom i narodnom pjesmom, i prelijepim zvucima violine i šargije. Dvorana u Schlierenu-Zürich, bila je popunjena do posljednjeg mesta, a kao i prethodnih godina tražilo se mjesto više.

Marko Spajić na violinu i prvi put Jozo Mijatović na šargiji zasvirali su i podigli Posavljače na noge u čuveno posavsko kolo a i voditelj programa Jakica Lušo odradio je

svoj dio posla vrlo profesionalno. Velikim pljeskom publica je nagradila i goste iz domovine, KUD „Napredak“ iz Odžaka i HKUD „Ticino“ iz Švicarske, koji su prvi put nastupili na ovoj zabavnoj večeri. „Ticino“ je mlado društvo, nedavno osnovano, a cijelim programom koji su izveli ostavili su dojam da postoje i rade već godinama. I čuveni izvornjaci „Braća Begić“ su odrali svoj posao onako kako to oni uvijek rade, profesionalno i dobro, a Željko Jurić je sa

pravom pokazao da je uistinu vitez iz Posavine, dignuviš atmosferu u dvorani na najviši nivo. Zahvaljujemo svim sponzorima ove večeri, svim izvođačima programa, svim medijskim pokroviteljima, a posebno posjetiteljima, našoj dragoj publici što su uvek s nama, što nas podržavaju i vole.

Pjesma, kolo, druženje, prijateljski razgovori, dobra zabava, ukusna jela, cijene povoljne, nezaboravno veče, prepuna dvorana, dobra atmosfera, darovi, dobra tombola, vesela lica svih posjetitelja, a sve to na jednom mjestu, odlična su pozivnica za sljedeću zabavu u 2012. godini. Upravno vijeće HKUD-a „Posavina“ Zürich-Baden organizira ručak u subotu 22.listopada u 12.00 sati u Döttingenu – Waldhütte za radno osoblje. (Vlado Perković, predsjednik Društva)

JUBILEJ 1971.-2011.

40. OBLJETNICA DJELOVANJA HRVATSKIH KATOLIČKIH ZAJEDNICA DUISBURG I MÜLHEIM A. D. RUHR (OBERHAUSEN/BOTTROP)

Misionari su čuvali vjeru i baštinu te pomagali ljudima

Marina Stojak

- Život hrvatskog čovjeka u tijeku bio bi znatno teži da nije bilo hrvatskih katoličkih misija, koje su desetljećima služile kao mjesto okupljanja, obnavljanja vjere i njegovanja običaja i tradicije hrvatskog jezika. Hrvatske katoličke misije su važne spone u očuvanju vjere, kulture i baštine Hrvata koji su se raselili na sve četiri strane svijeta. Za vas starije, ove su misije bile jako važne posebno na samom početku vašeg dolaska u ove krajeve, misionari su vam bili i očevi i majke, dušobrižni-

ci, tumači, socijalni radnici... kazao je na svečanom misnom slavlju u Duisburgu u svom pozdravnom fra Vidan Mišković, voditelj misija podsjećajući na četrdeset godina djelovanja Hrvatskih katoličkih misija u Mülheimu, Oberhausenu, Bottropu i Duisburgu.

S posebnim osvrtom na današnje stanje rekao je sljedeće: - I danas vas nastojimo okupljati oko crkve i u crkvi kako bi vam u ovom vremenu opće globalizacije pomogli da ostanete vjerni crkvi i domovini, da ne zaboravite svoje korijene, svoju Hrvatsku i BiH. Kroz naš pa-

storralni rad tijekom ovih 40. godina stvaralo se zajedništvo i utvrđivao identitet hrvatskog čovjeka na ovim prostorima, koji je postao prepoznatljiv i našim domaćinima.

Zahvaljujući dobroj suradnji, Nijemci nas sada bolje poznaju i cijene kao narod vjere, kulture i uljubbe, kao narod spremen za suživot i suradnju. Ostanite i dalje vjerni svojim korijenima i budite po tome prepoznatljivi. Obogaćujmo ovo podneblje snagom svoje vjere, svoga kraja i svoga zavičaja. I nikada ne zaboravimo korijene iz kojih smo ponikli -

Uz domaćeg župnika su slavili su vlč. Vinko Delinac,

voditelj HKM u Bochumu i Gelsenkirchenu, i vlč. Marko Bralić, hrvatski svećenik na službi pri njemačkoj katoličkoj

crkvi. Svetu misu je svojim pjesmama uzveličala klapa Hrvatske ratne mornarice „Sveti Juraj“ iz Splita. Mladi misija, koji se okupljaju u folklornim skupinama „Aurora“ iz Mulheima a.d. Ruhr i „Adria“ iz Duisburga nastupili su kao pjevači, čitaci i prinositelji darova.

Proslavi su nazočili i hrvatski diplomatski predstavnici, generalni konzul iz Düsseldorfa, Vjekoslav Križanec sa suradnicima.

Na domjenku u misijskoj dvorani zasvirali su i zapjevali band Branko, klapa Sveti Juraj i fra Ivo Živković.

Misija je osnovana 1.siječnja 1971. godine i obuhvaćala je tri grada: Duisburg, Mülheim an der Ruhr i Oberhausen. 1974. godine misija je podijeljena na dvije misije. Prvu su činili Duisburg i Mülheim an der Ruhr, a drugu gradovi Bottrop i Oberhausen. Danas misija u Duisburgu djeluje samostalno, a Mülheim an der Ruhr je spojen s misijama Oberhausen/Bottrop. Prvi misionar bio je fra Đuro Lulić, franjevac-trećoredac. Nakon dvije godine o. Lulić premješten je u Lüdenscheid, a na njegovo mjesto došao je o. Ivan Koščak, slijede fra Stjepan Mikulan, o. Vojko Sikirić, fra Josip Mazić, fra Ivan Milanović, fra Josip Vrdoljak, fra Marko Vrgoč, o. Stjepan Mikulan, fra Bernard Rubinić i fra Vidan Mišković, današnji voditelj obje misije koje čine veliku zajednicu od 3000 vjernika. Hrvatska katolička zajednica u Duisburgu posvećena je blaženom Alojziju Stepincu, a ona u Mülheimu (Oberhausen/Bottrop) svetom Leopoldu Mandiću.

BERLIN

TRADICIONALNOM HUMANITARNOM ZABAVOM ZAVIČAJNI KLUB „BROĐANI“ IZ BERLINA PROSLAVIO 20 GODINA HUMANITARNOG DJELOVANJA

Slavonijo, slušaj ovo: ja te volim i gotovo!

Sonja Breljak

Zavičajni klub „Brođani“ Berlin e.V obilježio je i proslavio 20 godina humanitarnog djelovanja tradicionalnom zabavom pod motom „Slavonijo

u srcu te nosim“, održanom 29.

listopada. Radost radi obljetnice i ljubav prema zavičaju i domovini, članovi su podijelili s oko 500 berlinskih Hrvata. Plesalo se i pjevalo do ranih jutarnjih sati. U tome su svesrdno pomogli glazbeni go-

sti iz domovine, glazbeni sa-
dovani Slavonski dukati iz Đakovca i klapa Kačić iz Gradca.

Goste su pozdravili predsjednik „Brođana“ Ivan Bitunjac i dopredsjednica Elizabeta Kopić. Tijekom večeri su čestitke „Brođanima“ na upornom i nesrećnom humanitarnom
djelovanju uputili i voditelj Hrvatske katoličke misije Berlin, fra Petar Čirko i veleposlanik RH u Njemačkoj dr. Miro Kovač. Brojni gosti kupili su ovom prigodom i monografiju „Brođani u Berlinu“ autorice dr. Dragice Marije Anderle, svečano promovirane dan prije zabave u Veleposlanstvu RH u Berlinu. Sav prihod od tombole, od prodaje monografije i cijele zabave, odlazi u humanitarne svrhe. Pozdrave i čestitke berlinskim „Brođanima“ uputio je dr. Dragice Marije Anderle, svečano promovirane dan prije zabave u Veleposlanstvu RH u Berlinu. Sav prihod od tombole, od prodaje monografije i cijele zabave, odlazi u humanitarne svrhe. Pozdrave i čestitke berlinskim „Brođanima“ uputio je dr. Dragice Marije Anderle,

ZVIJEZDA U USPONU

ANĐELA KOLAR

Proslavio je duet sa Draženom Zečićem

Stjepan Starčević

Andela Kolar se glazbom počela baviti još u najranijem djetinjstvu. Tijekom jednog nastupa na proslavi vjenčanja zajedničkih prijatelja, Andela je upoznala tada već popularnog hrvatskog pjevača Dražena Zečića. Oduševljen njenim sjajnim glasovnim mogućnostima, Zečić je Andeli ponudio suradnju. Nakon početnog oklijevanja, pošto je tada sa 16 godina naravno još isla u školu, Andela i Zečić su se dogovorili snimiti jedan duet za početak i ne sluteći kakvu lavinu uspjeha će pokrenuti.

Tijekom jednog posjeta Draženu Zečiću Darmstadtu, Andela i splitski pjevač su za klavirom u dnevnom boravku skladali pjesmu „Ima li nade za nas“ koja je postala veliki hit. Sa Markom Pavićem, pjevačem grupe Impulsi osnovala je prvi hrvatski band-aid „Crounitas“ i snimila pjesmu „Zemljo moja“. Andela se rado odzvala razgovoru za naš list, koji kaže, rado čita. Evo što nam je ispričala.

Kada ste se počeli baviti glazbom?

Glazbom se bavim otkad znam za sebe. Već kao trogođišnja djevojčica pjevala sam „Tihu noć“ u crkvi te sam se vrlo rano ukljuci u zbor Hrvatske katoličke misije u Darmstadt, gdje i danas pjevam. Ljubav prema glazbi i

Kako je došlo do suradnje sa Draženom Zečićem?

To pitanje mi je najčešće postavljeno. 1996. godine, tijekom jednog nastupa na proslavi vjenčanja naših za-

Pjesma „Ima li nade za

jevanju zapravo sam otkrila uz pomoć časne sestre Vitalije Križan koja se dugo godina u Darmstadtu brinula za zbor-sko pjevanje. Uz pjevanje počela sam svirati i klavir, uzimala sam sate pjevanja i nekoliko godina pohađala Akademiju za umjetnost zvuka u Darmstadt. Veliki idol mi je oduvijek bila Whitney Houston, čiju će pjevačku razinu s kraja osamdesetih i početka devadesetih godina, uvjerenja sam, rijetko tko dostiće.

Je li nužna glazbena izobrazba budućih naraštaja?

Mislim da je vrlo bitno imati temeljnu glazbenu izobrazbu. Sigurno da za kvalitetno pjevanje mora postojati i određena nadarenost. Međutim,

i najtalentiraniji pjevači mogu i trebaju se usavršavati i raditi na svom vokalu. Trening je za pjevača vrlo bitan, baš kao i za sportaša. Štoviše, svakodnevno vježbanje je zapravo obavezno za svakoga tko se želi malo profesionalnije baviti glazbom. Iznimno je naporno pjevati uživo, i to satima na koncertima, proslavama ili svadbama. Samo s određenim treningom možete savladati taj zadatak bez da ostanete bez glasa.

Kako je došlo do suradnje sa Draženom Zečićem?

To je počelo u Splitu, kada sam se počela baviti glazbom. Tijekom jednog nastupa na proslavi vjenčanja naših za-

jedničkih prijatelja u Splitu upoznala sam Dražena Zečića. Nakon što sam otpjevala „I will always love you“ od Whitney Houston i neke druge pjesme, Zeko je uspostavio kontakt sa mnom. Po-

hvalio me i ponudio suradnju, što mi je naravno bila velika čast jer je Dražen već tada bio poznat pjevač u Hrvatskoj. Tada još nije bilo ni određene pjesme, pa čak ni ideje za duet. Međutim, nedugo zatim Dražen je imao koncert u Darmstadtu, posjetio nas je, on je uzeo gitaru, ja sam sjela za klavir i tako je nastala ideja za pjesmu „Ima li nade za nas“. U splitskom studiju Tetrapak tu sam pjesmu snimala pod aranžerskom palicom Ede Botrića, koji je došao na ideju da bi „Ima li nade za nas“ dobro zazučala i kao duet. Zeko se složio. I tako je sve počelo, zapravo je pokrenuta jedna lavina uspjeha o kojoj nismo mogli ni sanjati. Kao što je poznato, u ljetu 1998. godine Dražen i ja smo nastupili na „Melodijama hrvatskog Jadrana“ u Splitu, a godinu dana kasnije primili smo nagradu „Zlatni galeb“ za najizvođeniju pjesmu 1998. godine, jer je to zapravo nagrada koja najviše znači, nagrada koja dokazuje da publika voli vašu pjesmu. Međutim, kako sam ponosna i sretna zbog uspjeha dueta „Nema ništa novo“ koji je nekoliko tijedana bio na vrhu

...

Dobili ste mnogo nagrada za svoj glazbeni rad. Koja nagrada vam je najdraža i zašto?

Cinjenica je da me danas ljudi kontaktiraju i komentiraju da je „Ima li nade za nas“ posebna pjesma, pjesma koja je obilježila lijepe trenutke u njihovom životu,

to je zapravo najveća nagrada koju pjevač može primiti. Naravno, drag mi je i „Zlatni galeb“ za najizvođeniju pjesmu 1998. godine, jer je to zapravo nagrada koja najviše znači, nagrada koja dokazuje da publika voli vašu pjesmu. Međutim, kako sam ponosna i sretna zbog uspjeha dueta „Nema ništa novo“ koji je nekoliko tijedana bio na vrhu

svih top ljestvica u Hrvatskoj, spot je pregledan gotovo milijun puta na YouTube-u, zamislite milijun puta, po meni, radi se čak o još kvalitetnijoj pjesmi nego „Ima li nade za nas“.

Osnivanje prvog hrvatskog band-aida bila je vaša ideja i pjevača grupe Impulsi, Marka Pavića. Naravno, pridružili su se i drugi izvođači. Rezultat te suradnje je pjesma „Zemljo moja“. Svi ste se odrekli honorara u korist udruge „Andeli“. Pjevate i u crkvenom zboru. Je li učešće u humanitarnim akcijama samo po sebi razumljivo ili se može pripisati „kućnom odgoju“?

Ideja o prvom hrvatskom

Andela Kolar je ostvarila mnogobrojne nastupe u Hrvatskoj i inozemstvu:

1998.: Nastup na Melodijama hrvatskog Jadrana u duetu s Draženom Zečićem
(Ima li nade za nas)

1999.: Nastup na dodjeli nagrada Porin u Makarskoj u Vodicama s pjesmom „Nikada ja nisam shvatila“

2004.: Nastup u sklopu Hrvatskog radijskog festivala u Vodicama s pjesmom „Nikada ja nisam shvatila“

2005.: Split stars team, Liederhalle Stuttgart

2006.: Nastup i prva nagrada na Prvom iseljeničkom festivalu zabavne glazbe s pjesmom „Slušaj mora glas“ (Matrix/Andjela), Essen

2006.: Humanitarni koncert za KB Mostar, Liederhalle Stuttgart

2007.: Nastup na dodjeli nagrada „Zlatni cvit Slobodne Dalmacije“, Grosskrotzenburg

2007.: Član stručnog ocjenjivačkog suda i nastup na festivalu „Mikrofon je vaš“, Ludwigsburg

2007.: Comeback u Hrvatskoj s pjesmom „Nema ništa novo“, duet s Draženom Zečićem

2008.: Nastup na Hrvatskom radijskom festivalu s pjesmom „Buduće godine“

2008.: nastup na Papafestu

Andela Kolar se glazbom počela baviti još u najranijem djetinjstvu. Oduševljen njenim sjajnim glasovnim mogućnostima, Zečić je Andeli ponudio suradnju. Nakon početnog oklijevanja, pošto je tada sa 16 godina naravno još isla u školu, Andela i Zečić su se dogovorili snimiti jedan duet za početak i ne sluteći kakvu lavinu uspjeha će pokrenuti.

dragko ako se nekome tko je u nevolji može pomoći, u tu svrhu cu uvijek rado nastupati.

Spremate li što novo?

Nakon dueta „Nema ništa novo“ snimila sam singl „Buduće godine“ s kojim sam nastupala na Hrvatskom radijskom festivalu. Zatim sam sudjelovala i na Papafestu u Solinu s pjesmom „Ti si moj duši mir“, što je za mene bila posebna čast jer se godinama bavim duhovnom glazbom i vjerujem da cu na tom planu uskoro napraviti nešto novo. Trenutno imam snimljen novi singl pod radnim naslovom „Sanjam“. Radi se o pjesmi koju je napisao jedan talentirani hrvatski autor iz

HRVATSKO GLAZBENO LUDILO PROTUTNJALO FRANKFURTOM

Hrvatske glazbene zvijezde digne na noge Hrvate u Njemačkoj

Zoran PAŠKOV

Bilo je to pravo glazbeno ludilo. Noć za pamćenje. Oliver, Gibonni, Škoro, Cetinski i Robert Čolina najpoznatije zvijezde hrvatske glazbene scene nastupili su na mega koncertu godine, na „Hrvatskoj noći“ u Frankfurtu. Organizatori glazbene agencije Rokaro Numen kažu, da je te večeri na koncert pristiglo 10.000 Hrvata iz Njemačke i drugih europskih zemalja. Zaista, bila je to jedna nezaboravna glazbena noć, kroz program je vodio fra Marin Vukman, voditelj HKM

u Kelkheimu. Gibonni je mnoge iznenadio svojih dołaskom na koncert, jer pričalo se, Đibo će otkazati zbog očeve smrti. Ali nije. Gibonni je za početak kao iz rukava istrešao svojih dvadesetak hitova. Unicefov ambasador pjevaо je za svojeg papu iz sveg srca i cijele duše.

- Oprostite mi ako danas ne budem sto posto spremam, ali osjećaj se ne mogu skriti. Ja sam emocionalan čovjek. Moj je otac bio glazbenik, ja sam glazbenik i siguran sam da bi mi rekao da danas pjevam. Ne vjerujem da mu se glazbeno mogu ikada približiti, ali po-

nosam...na sve ono što je stvorio i iza sebe ostavio - kazao je Gibonni, kojemu se na pozornici Ballsporthalle priključio stari glazbeni vuk i veliki prijatelj Oliver Dragojević, očito željeći mu poručiti: Đibo, stari moj svi smo uz tebe.

Dalmatinski dvojac je zapalio publiku koja je u transu pjevala Cesariću, Vela Luku i druge uspješnice. Robert Čolina, nizao je svoje sve poznatije hitove, a sa bandom "CROunits" u kojemu pjevaju i Marko Pavić, Andela Kolar, Karmen Kočila, Dubravka Šeparović-Musović,

Saša Amić, Nicole Jukić i klapa Chorus Croaticus izveo je poznatu pjesmu „Zemljo moja“. Miroslav Škoro otpjevao je svoje stare hitove "Ne dirajte mi ravnici" i "Sude mi", a Toni Cetinski je na kraju spektakla svojim nastupom dodatno začinio cijelu glazbenu noć.

Uskoro u duetu Oliver i Varaždinka, Karmen Kočila. Ona je zapela za oko iskusnom dalmatinskom vuku koji i te

kako zna prepoznati mlade,

nadarene zvjezdice. Naši iseđenici kažu, Oliver će postati nešto slično poput njemačkog pop-titana Dietera Bohlena. Karmen nije skrivala oduševljenje, te nam je otkrila da bi sa Oliverom željela snimiti jedan zajednički duet, koji bi dao malo jači zamah njezinoj glazbenoj karijeri, a Oliver je objeruće podupro tu ideju i obećao pomoći.

- Siguran sam da će ona uspjeti snimiti album, a što se tiče moje malenkosti zašto joj ne pomoći u karijeri. Ona je djevojka koja to zaslužuje i s njom bi rado otpjevao duet kada za to dođe vrijeme i kada me pozove. I sam sam kao mlađi čovik tri, četiri godine bija u Njemačkoj i znam kako je. Razumim naše mlade koji se žele usavršiti u struci i to je normalno. Zašto ih ne poduprijeti u tim željama - kazao je Oliver o mogućem budućem zajedničkom projektu.

Karmen je bila sudionica popularnog glazbenog natjecanja "Popstars" kanala Pro 7

Karmen Kočila živi u Kölnu gdje radi u agenciji koja obavlja marketing za njemačke TV kuće, Pro 7 i RTL. Članica je hrvatskog iseljeničkog banda Crounitas, koji

Bilo je to pravo glazbeno ludio. Noć za pamćenje. Oliver, Gibonni, Škoro, Cetinski i Robert Čolina najpoznatije zvijezde hrvatske glazbene scene nastupili su na mega koncertu godine, na „Hrvatskoj noći“ u Frankfurtu.

 ROATIA-PRESSE.DE

info@croatia-presse.de

Nudimo vam privatne apartmane u Beču

Frau LJUBICA STOJKOVIĆ
Davidgasse 97/4
1100 Wien
Tel: 01/522 31 30

www.wienferienwohnung.at

SEIT ÜBER 20 JAHREN

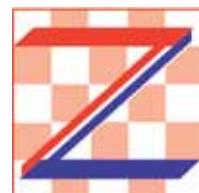

BAUEN AUF VERTRAUEN

A. ZOVKO GmbH & Co. KG

Bauunternehmung, Straßenbau
Pflasterbau, Natursteinarbeiten, Erdarbeiten

Carl-Zeiss-Straße 20 · 74078 Heilbronn
Fax 0 70 66/96 99 99 · **Tel. 0 70 66/96 99-0**
www.zovko-bau.com

